Cena egzemplarza zł 4
Pobieranie wyższej opłaty jest nadużyciem

Wydanie B.

ILUSTROWANY

KURIER POLSKI

Prenumerata miesięczna wynosi zł 60 + 10 zł za doręczenie zamiejsc. + 5 zł za doręczenie miejscowe

Rok II | Centrala telefoniczna IKP w Bydgoszczy 33-41 i 33-45 Telefon międzymiastowy 36-00. Rozmównica dla publiczności 19-07 Sekretariat redakcji przyjmuje codziennie od godziny 10 do 12 | Sobota, dnia 16 listopada 1946 r. | Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW" Konto PKO „ZRYW" Nr VI-135 PKO IKP Nr VI-140 Konto bieżące: Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy | Nr 312

Ustąpienie ministrów komunistycznych w Belgii

BRUKSELA (FA). Gabinet belgijski zebrał się na posiedzenie w celu zajęcia stanowiska wobec kryzysu rządowego i ustąpienia czterech ministrów komunistycznych, a mianowicie: min. wyżywienia, zdrowia, robót publicznych i odbudowy. Komuniści w rezygnacji swej, jako powód ustąpienia podali, że rząd nie dotrzymał danego partii słowa mianowania jeszcze piątego ministra-komunisty.

Przestępcy wojenni pod maską uchodźców

Słuszny wniosek delegata Ukrainy na komisji kulturalno-społecznej ONZ
Organizacje faszystów ukraińskich nadal czynne w zachodnich Niemczech

LONDYN (dr). Podczas dyskusji w sprawie uchodźców na posiedzeniu komisji kulturalno-społecznej ONZ delegat Ukrainy, Miedwied przypomniał, że rezolucja Zgromadzenia Generalnego z 12 lutego stwierdza „konieczność wyraźnego rozgraniczenia między właściwymi uchodźcami z jednej strony, a przestępcami wojennymi, quisslingowcami i zdrajcami z drugiej". Dowiódł następnie na podstawie szeregu faktów, że postanowienie to nie jest przestrzegane. Nie jest również wykonywana uchwalona przez Zgromadzenie Generalne z 12 lutego rezolucja w sprawie wydania i ukarania przestępców wojennych. Zamiast wykrycia i wydania przestępców wojennych przedstawiciele USA i Anglii snują ogólnikowe rozważania na temat prawa do azylu tych, którzy nie chcą się repatriować, gmatwając zupełnie jasną sprawę.

Delegat Ukrainy przytoczył obszerny materiał faktyczny, udowadniający, że hitlerowscy najmici-ukraińscy nacjonaliści, którzy brali aktywny udział w wojnie po stronie Niemiec, cieszą się protekcją sojuszniczego dowództwa wojskowego. W obozach dla uchodźców ukrywa się znaczna liczba tych przestępców wojennych.

Na terytorium angielskiej i amerykańskiej strefy okupacyjnej czynne są nadal organizacje faszystowskie ukraińskich nacjonalistów, które były bezpośrednio podporządkowane gestapo.. Tak np. w Monachium pod kierownictwem gestapowca Bandery pracuje zagraniczne biuro organizacji ukraińskich nacjonalistów. Nacjonalistyczne organizacje faszystowskie zjednoczone są w „Ukraińską Główną Radę Wyzwoleńczą" z agentem niemieckim Stecko-Karpowiczem na czele.

Przedstawiciel Ukrainy domagał się przyjęcia odrzuconej przez Radę Ekonomiczną i Specjalną propozycji ukraińskiej w sprawie przeprowadzenia rejestracji osób przesiedlonych, znajdujących się w obozach i przekazania list rządom państw, z których pochodzą, ponieważ moglibyśmy nawiązać kontakt z ich krewnymi i przyjaciółmi — oświadczył Miedwied, — z drugiej strony pomogłoby to do wykrycia przestępców wojennych, ukrywających się w obozach pod maską uchodźców.

Trudności gospodarcze wielkich miast

Podstawą bytu gospodarczego miast są dochody z podatków, majątku miejskiego i przedsiębiorstw miejskich.

Powojenna reforma podatków samorządowych uprościła cały system, gdyż niektóre źródła podatkowe państwo przekazało do wyłącznej dyspozycji gmin. Na tym polega jej wielka wartość formalna. Pod względem materialnym jednak sytuacja gmin uległa znacznemu pogorszeniu, gdyż najwięcej dochodowe podatki zastrzegł ustawodawca dla państwa, odsuwając gminy od jakiegokolwiek w nich udziału. Gminom odstąpiono takie podatki, których wartość efektywna jest tylko średnia. W porównaniu z systemem przedwojennym, aczkolwiek b. skomplikowanym i wymagającym reformy (od 1923 roku był on „tymczasowym"), gminy na tym „uproszczeniu" straciły b. poważnie. Majątek miejski zaś z powodu olbrzymich zniszczeń wojennych przeważnie nie daje w ogóle dochodu, lecz przeciwnie wymaga znacznych inwestycyj.

Wobec takiego stanu rzeczy wysunęły się na czoło całej polityki finansowej gmin przedsiębiorstwa miejskie (komunalne), na które odpowiedzialne czynniki miejskie zamierzały przerzucić straty w dochodach, powstałe z umniejszenia się wpływów podatkowych. W tym celu zabrano się z wielką energią do remontowania i unowocześnienia poważnym kosztem istniejących przedsiębiorstw, odbudowując je w zniszczonych przez wojnę miastach niejednokrotnie od fundamentów. Liczono się realnie z tym, że już w niedługim czasie wydatki się zamortyzują i dochody z tego tytułu będą znaczne. Rozważano nawet projekty rozszerzenia działalności gospodarczej gmin na inne gałęzie produkcji o charakterze lokalnym. Podstawę ku temu dały przepisy o „nacjonalizacji" większych przedsiębiorstw prywatnych. Gmina bowiem jest najlepszą formą uspołecznienia dóbr produkcyjnych, służących zwłaszcza potrzebom lokalnym.

Przykład miasta Poznania wskazuje na istnienie pewnej niezdrowej tendencji, jako wynik dynamicznej działalności biurokracji etatystycznej. Może ona podważyć byt gospodarczy gmin miejskich i uniemożliwiłaby im w ten sposób spełnianie swych — w ostatnim czasie coraz to więcej rozszerzanych — zadań publiczno-prawnych. Rozwój taki byłby szkodliwy dla interesu państwa i obywateli danych miast. Jak bowiem gminy mają spełniać swe rozległe funkcje, nie mając odpowiednich podstaw finansowych?

Wiadomo, że miasto Poznań z czasów przedwojennych posiada wielką ilość nowoczesnych przedsiębiorstw komunalnych, niestety skutkiem działań wojennych znacznie uszkodzonych, które w pierwszej linii — zgodnie zresztą z ogólnie przyjętą teorią o własnym zakresie działania gmin — pokrywają potrzeby miejscowego społeczeństwa. Dwa z nich (Spalarnia Śmieci i Warsztaty Wodomierzy), których założenie było najlepszym dowodem wielkiej prężności gospodarczej i pracy pionierskiej w dzie-

Śpór o Triest trwa

Mołotow dąży do kompromisowego załatwienia sprawy

NOWY JORK (FA). Rada Ministrów kontynuuje debatę na temat statutu Triestu, rozpatrując punkt po punkcie. Jak wiadomo projekt statutu zatwierdzony został na konferencji pokojowej większością 2/3 głosów. Min. Mołotow wniósł jednak obecnie 13 poprawek do statutu. Uzasadniając wniesione poprawki Mołotow domagał się ograniczenia uprawnień gubernatora, określonych w art. 16 i rozszerzenia władzy Zgromadzenia Narodowego, wybieralnego na podstawie powszechnych wyborów. Tymczasem ministrowie mocarstw zachodnich utrzymują, że aż do ułożenia się stosunków w Trieście, władza powinna spoczywać w rękach gubernatora, z tym, że w wypadku nadużycia przez niego władzy, Rada Bezpieczeństwa może go przywołać do porządku.

Ogólne wrażenie z obrad Rady Ministrów daje się jednak streścić w tym, że Mołotow pragnie w dalszym ciągu kompromisu, któryby zachował jedność wśród czterech mocarstw.

Wybitny uczony francuski opowiada się

za ujawnieniem tajemnicy bomby atomowej

PARYŻ (PAP-is). Prof. Joliot-Curie, uczony francuski i delegat na konferencję UNESCO, wygłosił w Paryżu przemówienie, w którym oświadczył, że uczeni nie chcą się stać wspólnikami tych, którzy odkrycia swe kierują przeciwko dobru ludzkości. Prof. Joliot-Curie stwierdził, że jest zwolennikiem ujawnienia tajemnicy bomby atomowej i dodał: „Najdonioślejszym zadaniem UNESCO będzie przekonanie świata że nauka jest najważniejszym czynnikiem wyzwolenia ludzkości".

Dalsze wyniki wyborów we Francji

PARYŻ (PAP-is). Na podstawie wyników wyborów w Gwadelupie, Nowej Kaledonii, Martynice i Miquelon można obliczyć, że spośród ogólnej liczby 619 miejsc poselskich we francuskim Zgromadzeniu Narodowym obsadzonych jest obecnie 600, z tego komuniści otrzymali 177 mandatów, socjaliści 97, radykali i grupy pokrewne 63, MRP 161, ugrupowania prawicowe i niezależni 102.

Obawy Wallace'a

WASZYNGTON (PAP-is). Henry Wallace, wypowiadając się na temat wyborów w Ameryce wyraził obawę, że Stany Zjednoczone przeżyją kryzys podobny do tego, jaki nastąpił po wojnie 1914-1918 r. Kryzys ten może, zdaniem Wallace'a być wywołany polityką reakcjonistów republikańskich.

Jeszcze jeden zbrodniarz zawisł na szubienicy

PRAGA (PAP-is). Na mocy wyroku Trybunału Ludowego w Pradze powieszony został zastępca komendanta obozu koncentracyjnego dla Żydów w Czechach — Wilhelm Schmidt.

Zamiast powrócić do kraju emigrują do Kanady!

LONDYN (FA). Z Ottawy donoszą, że do Kanady przybył pierwszy transport 1.700 b. żołnierzy polskich, którzy znajdą zatrudnienie na roli. Ogółem Kanada zgodziła się przyjąć 4.000 Polaków. Przybyli wyrazili chęć założenia rodzin i osiedlenia się, oświadczając, że „pragną znaleźć w Kanadzie przyjazny kraj, gdzie można znaleźć ładną dziewczynę, dobre gospodarstwo i dostatek". Byli żołnierze polscy prosili dziennikarzy o przekazanie serdecznych pozdrowień żołnierzom I dywizji kanadyjskiej.

Karkonosze w zimowej szacie

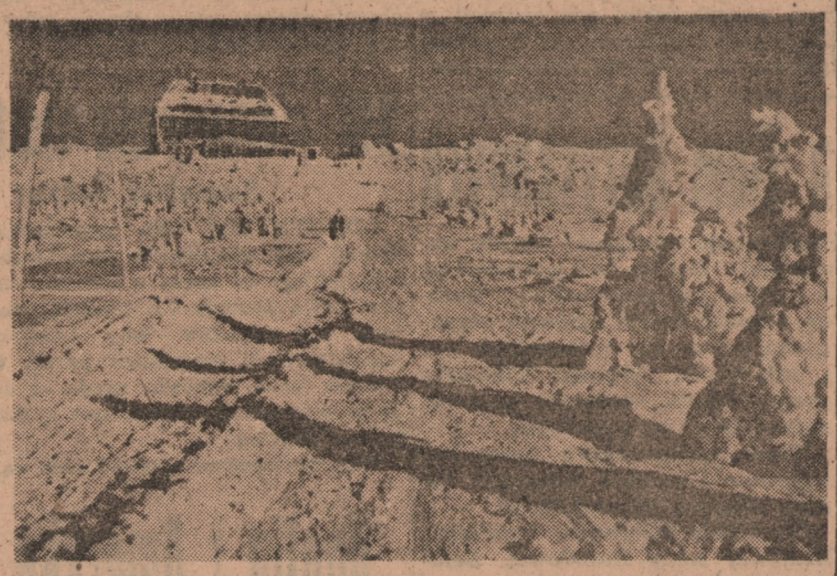

Jesteśmy u progu sezonu narciarskiego. Do znanych w całej Europie terenów narciarskich w Tatrach przybyły nam wspaniałe szlaki w Karkonoszach, które stanowią istny raj dla narciarzy

Syn Roosevelta w Moskwie

MOSKWA (TASS-dr). W dniu 12 listopada przybył do Moskwy syn zmarłego prezydenta USA, działacz społeczny, p. Elliot Roosevelt z małżonką Fay Emmerson. Na lotnisku moskiewskim powitali przybyłych odpowiedzialni przedstawiciele Wszechzwiązkowego Towarzystwa Łączności Kulturalnej z Zagranicą.

Goście jugosłowiańscy w Polsce

KATOWICE (PAP-dr). Do Katowic przybyła wycieczka jugosłowiańska, bawiąca od kilku dni w Polsce na zaproszenie generalnego pełnomocnika Rządu RP dla spraw repatriacji. W wycieczce biorą udział delegaci rządu jugosłowiańskiego do mieszanej komisji polsko-jugosłowiańskiej, która zakończyła ostatnio swoje prace nad przeprowadzeniem repatriacji ponad 17 tys. Polaków i umożliwiła im przewóz posiadanego mienia i żywego inwentarza.

Dnina Narodowa dla Ziem Odzyskanych

Apel Prezydium KRN i Rządu Jedności Narodowej

Zbiorowym wysiłkiem Naród Polski dokona wielkiego dzieła

pełnego zagospodarowania Ziem Zachodnich

WARSZAWA (PAP).

Po łącznym posiedzeniu Prezydium Krajowej Rady Narodowej i Rady Ministrów uchwalono następujące wezwanie:

OBYWATELE!

Przed narodem naszym stoi wielkie zadanie szybkiego zagospodarowania Ziem Odzyskanych i ekonomicznego scalenia ich z Macierzą. Na Ziemiach Odzyskanych od Śląska po Bałtyk pracuje już dzisiaj około 5 milionów Polaków. Ale — by w pełni wyzyskać wielkie bogactwa Ziem Odzyskanych towarzyszyć musi wysiłkom tych milionów wysiłek zbiorowy całego narodu. Od tego zależy dobrobyt Rzeczypospolitej i wszystkich jej obywateli. Aby szybko zakończyć akcję pełnego zagospodarowania Ziem Odzyskanych, aby odeprzeć zakusy wrogiej propagandy Niemców, Rząd Jedności Narodowej uchwalił w dniu 13 listopada 1946 roku dekret o daninie narodowej

(Dokończenie na str. następnej)

dzinie produkcji komunalnej, uległy w końcowej fazie ostatniej wojny prawie w 100% zniszczeniu. Podziwiać należy niestrudzoną energię z jaką władze miejskie w Poznaniu zabrały się m. in. również do ich odbudowy — mimo nad wyraz ciężkiej sytuacji finansowej miasta.

Spośród poznańskich przedsiębiorstw miejskich tylko dwa miały odrębną formę organizac.-prawną, która jednak nie zmieniła istotnej treści. Tramwaje Miejskie — na zasadzie koncesji, datującej jeszcze z czasów przed I. wojną światową — były towarzystwem akcyjnym, którego akcje były jednak w przeszło 97% w rękach gminy. Władzę sprawowały więc całkowicie miejskie organa ustrojowe. Po wojnie stan ten zmienił się gruntownie. Wobec wygaśnięcia wymienionej koncesji, tramwaje miejskie miały być przejęte również formalnie przez miasto. Odpowiednie uchwały już zapadły, a towarzystwo akcyjne było w likwidacji. Tramwaje Miejskie, uwzględniając istotne potrzeby ogólno państwowe, własnymi kapitałami powołały zaraz po Powszechnej Wystawie Krajowej w 1929 r. do życia nowe towarzystwo akcyjne „Stomil", które po b. trudnych zaczątkach rozwinęło się do olbrzymiego przedsiębiorstwa przemysłowego o znaczeniu ogólnopaństwowym. Należy jednak podkreślić, że mimo odrębności organizacyjnych oba towarzystwa akcyjne były przedsiębiorstwami czysto komunalnymi

A cóż się później okazało?

Stworzoną przez okupanta „Chłodnię Miejską" (jedyne przedsiębiorstwo powstałe w czasie okupacji) przejęło państwo jako pierwszy obiekt miejski, odbierając tym samym miastu poważne z tego tytułu dochody. Później upaństwowiono fabrykę „Stomil" (centralę i filię). Po długich i dla miasta bezpłodnych dyskusjach dojrzała kwestia przejęcia Elektrowni przez Zjednoczenie Energetyczne. A ostatnio ukazało się w Monitorze Polskim (Nr 111 z 24 października br.) jako deus ex machina i bez wstępnych rozmów zarządzenie ministra komunikacji z 31 sierpnia br. o upaństwowieniu Tramwajów Miejskich. Jak widać z powyższego zestawienia, są to wszystko wybitnie dochodowe przedsiębiorstwa komunalne. Taki jest bilans strat m. Poznania w ciągu niespełna 2 lat!

Należy uznać, że tu musi zachodzić jakieś wielkie nieporozumienie, które trzeba wyjaśnić jak najprędzej dla dobra państwa i zainteresowanych miast.

Gmina chyba daje dostateczne gwarancje, że potrafi — obok zaspokojenia potrzeb lokalnych — również dbać o interesy ogólno państwowe. Nic łatwiejszego, jak wprzągnąć zainteresowane miasta w ogólno-państwowy plan gospodarczy, gdyby tego wymagała wyższa racja stanu państwa, jednak bez naruszenia ich prawa własności i odebrania im dochodów.

Nie można zrozumieć, dlaczego Chłodnia Miejska, Stomil, Elektrownia i Tramwaje Miejskie, które w świadomości każdego Poznaniaka stanowiły i stanowią część składową komuny poznańskiej, nie mogą być w dalszym ciągu posiadane i kierowane przez miasto. Obywatele nie mogą pojąć, dlaczego dostawa prądu i przewóz mieszkańców muszą być scentralizowane w rękach ogólno-państwowego zjednoczenia energetycznego wzgl. samego państwa. Wszyscy jeszcze pamiętają, że przedwojenne Towarzystwo Elektryfikacyjne Okręgu Poznańskiego z powodu braku — chyba nie z winy miasta — własnej elektrowni, korzystało z nowoczesnej Elektrowni Miejskiej w Poznaniu, która jednak w pierwszej linii dostarczała prądu dla mieszkańców miasta Poznania. O ile więc elektryfikacja całego okręgu jest niewątpliwie zadaniem przekraczającym ramy zaspokojenia potrzeb lokalnych, to dlaczego Zjednoczenie Energetyczne nie stworzy sobie własnej elektrowni i chce zabrać gotowy już warsztat pracy, należący do miasta? Czyż to nie jest zbyt wielkie uproszczenie sobie zadania w kierunku pójścia po najmniejszej linii oporu? Tym więcej, że obrona państwa wymaga istnienia większej ilości nowoczesnych elektrowni, rozrzuconych po różnych częściach kraju.

Gdyby natomiast wszystkie wysiłki w sprawie uzyskania zmiany decyzji miały spełznąć na niczym, wówczas pozostanie jeszcze otwarta kwestia przyznania dotkniętym gminom odpowiedniego odszkodowania za olbrzymie wartości majątkowe, przejęte bezpośrednio lub pośrednio przez państwo. W ten sposób dawałoby się miastom możliwość przetrwania nagłego kryzysu finansowego i wyszukania w miarę możności innych dróg zaradczych. Pozytywne rozstrzygnięcie tej kwestii będzie co prawda dla sytuacji finansowej miasta tylko małą i doraźną pociechą. Uzyskane bowiem sumy stosunkowo szybko będą skonsumowane, a przy nie zmienionych warunkach dochodowych na innym polu trudności gospodarcze nadal będą zagrażały większym miastom Polski.

T. N.

Z obrad komisji ONZ

Dyskusja nad wnioskiem Unii Południ.-Afrykańskiej

NOWY JORK (FA). Komisja dla spraw administracji powierniczej ONZ rozpatrywała wniosek Unii Południowo-Afrykańskiej w sprawie włączenia południowo-zachodnich terenów mandatowych w Afryce do Unii. Za wnioskiem wypowiedział się delegat W. Brytanii, zaś kilka innych państw, w tym Zw. Radziecki — przeciwko niemu.

Delegat Ukrainy stwierdził, że stosunki panujące w Afryce Południowej graniczą z niewolnictwem, a delegat polski, że w interesie pokoju leży, aby wszystkie narody uzyskały niepodległość.

Delegat Unii — gen. Smuts — skrytykował stanowisko, jakie zajął Zw. Radziecki w tej sprawie, oświadczając, że w każdym bądź razie Afryka Południowa nie zamierza się zrzec prawa administrowania tymi terenami.

Komisja dla energii atomowej postanowiła zaleciś kontrolę energii atomowej z dniem 31 grudnia br. Delegaci Zw. Radzieckiego i Polski wstrzymali się od głosowania.

W komisji budżetowej delegat amerykański sen. Vandenberg wystąpił przeciw nadmiernemu wymiarowi składek dla Stanów Zjednoczonych na rzecz ONZ. Wymiar ten stanowi 49,8% finansowej odpowiedzialności za cały budżet ONZ. Delegat brytyjski odpowiadając na wywody Vandenberga, stwierdził, że zdolność płacenia składek ocenia się według sytuacji finansowej. Stany Zjedn. płacą do ONZ mniej niż 1% swego dochodu rocznego, przy tym nie mają żadnych zniszczeń wojennych. Poza tym nie mają najmniejszych trudności dewizowych, gdyż składki uiszczane są w dolarach. Ze sumy 6 milionów funtów blisko 5 milionów funtów ONZ wydaje w Stanach Zjednoczonych, na czym korzystają obywatele amerykańscy.

Na komisji gospodarczo-finansowej delegat brytyjski skrytykował browarników amerykańskich, którzy do wyrobu piwa zużywają drogocenne ziarno, podczas gdy w wielu krajach brak zboża i ludzie cierpią niedostatek. Delegat amerykański bronił się twierdzeniem, że przeszkodą w dostarczaniu zboża do krajów potrzebujących są głównie trudności transportowe.

Posłowie Partii Pracy wystąpili

z krytyką angielskiej polityki zagranicznej

LONDYN (FA). Rząd brytyjski znalazł się wobec możliwości ataku na prowadzoną przez siebie politykę zagraniczną — i to ze strony własnych zwolenników. Do Izby Gmin wpłynęła mianowicie petycja podpisana przez ponad 50 posłów, członków Partii Pracy, krytykująca politykę zagraniczną rządu. Niezależnie od tego 15 członków Partii wystąpiło z krytyką w sprawie przymusowej służby wojskowej. Krytyka ta została zgłoszona we formie rezolucji i domaga się reorganizacji planu gospodarczego w celu zacieśnienia współpracy między angielskim kapitalizmem, a radzieckim komunizmem.

Korespondenci polityczni donoszą, że członkowie Partii Pracy, popierający tę krytykę, czynią to wbrew zaleceniom premiera Attlee. Jest bardzo możliwe, że rezolucja krytykująca politykę zagraniczną poddana zostanie głosowaniu.

Odpowiedź ZSRR
na notę angielską

WARSZAWA (PAP-dr). Rząd brytyjski otrzymał odpowiedź Związku Radzieckiego na notę Wielkiej Brytanii w sprawie Dardaneli. Nota jest przedmiotem badań rządu brytyjskiego.

Min. Świątkowski
w Moskwie

MOSKWA (PAP-is). Delegacja Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej z kierownikiem min. sprawiedliwości Świątkowskim, bawi obecnie w stolicy ZSRR.

Tułaczka bez końca

NOWY JORK (PAP). „New York Times" donosi z Rzymu, że wszyscy wysiedleńcy, pozostający pod opieką UNRRA w obozach południowych Włoch, zostaną przesiedleni do północnych Włoszech z powodu wrogiego do nich stosunku ludności Włoch południowych. Nowe obozy na północy będą utworzone w pobliżu większych miast.

La Guardia o swojej wizycie u Stalina

Rząd radziecki wyraził gotowość udzielenia pomocy UNRRA

NOWY JORK (PAP). Jak wiadomo na posiedzeniu komisji Gospodarczo - Finansowej Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych dyrektor generalny UNRRA La Guardia wygłosił przemówienie, w którym żądał kontynuowania pomocy UNRRA przez Narody Zjednoczone.

La Guardia powołując się między innymi na wizytę u generalissimusa Stalina, oświadczył: „Stalin doskonale zdaje sobie sprawę z tych zagadnień. Podczas naszej rozmowy oświadczył on, że Związek Radziecki stoi na stanowisku, że w tej dziedzinie powinna być prowadzona akcja międzynarodowa. Oświadczył on, że jeśli Stany Zjednoczone i Wielka Brytania wezmą udział w finansowaniu UNRRA w roku następnym, Związek Radziecki również przyłączy się do tej akcji. Uważam wynik konferencji z generalissimusem Stalinem za nadzwyczaj cenny, ponieważ wyraził on życzenie Związku Radzieckiego wzięcia udziału we współpracy międzynarodowej w dziedzinie pomocy i, ponieważ mimo olbrzymich zniszczeń wojennych Związku Radzieckiego, rząd radziecki wyraził gotowość udziału w pomocy".

Amerykanie pozostawiają hitlerowcom

całkowitą swobodę działania

B. zastępca prokuratora generalnego USA oskarża

NOWY JORK (PAP-is). John Rodge, niedawno zdymisjonowany ze stanowiska zastępcy prokuratora generalnego USA, rzucił pod adresem amerykańskiej administracji w Niemczech oskarżenie, że faszystom pozostawia całkowitą swobodę działania. Rodge, opierając się na studiach przeprowadzanych w Ameryce i Niemczech, doszedł do wniosku, że niebezpieczeństwo faszyzmu jest obecnie większe niż w okresie sukcesów nazistowskich.

Protest Albanii

LONDYN (dr)Reuter donosi, że angielscy poławiacze min będą czyścili kanał Korfu mimo protestów Albanii. Poławiacze min dostali rozkaz otworzenia ognia w razie przeszkód ze strony Albańczyków. W związku z tym rząd albański wystosował protest do Trygve Lie, uskarżając się również na zachowanie się przedstawicieli amerykańskich w Albanii.

Poseł szwedzki
u Premiera

WARSZAWA (PAP). Premier Osóbka-Morawski przyjął w Prezydium Rady Ministrów posła szwedzkiego Westringa, któremu towarzyszył Erenstrole, przybyły ze Sztokholmu, celem skoordynowania akcji pomocy, okazywanej przez państwo i społeczeństwo szwedzkie Polsce. Także minister przemysłu czechosłowackiego Lauszmann w towarzystwie posła Czechosłowacji został przyjęty przez premiera w Prezydium Rady Ministrów.

Wybryki
młodzieży hitlerowskiej
w Jugosławii

BELGRAD (PAP-is). Według agencji Tanjug w Karyntii pojawiła się organizacja młodzieży hitlerowskiej. Członkowie tej organizacji noszą mundury b. Hitlerjugend. Stwierdzono, że organizacja ta wystawiła niedawno honorową wartę, przed tzw. „pomnikiem plebiscytowym" w Klagenfurcie, wzniesionym przez karyntyjskich narodowych socjalistów.

Truman przygotowuje
orędzie

WASZYNGTON (PAP-FA). W Białym Domu ogłoszono, że prez. Truman przygotowuje orędzie na otwarcie Kongresu w dniu 3 stycznia 1947. W orędziu tym prezydent poruszy przede wszystkim sprawy pracownicze, w związku z powtarzającymi się stale strajkami.

Wykrycie nadużyć
skarbowych

WARSZAWA (PAP). W wyniku przeprowadzonej kontroli przez organa Ochrony Skarbowej, wykryto w szeregu firm handlowych poważne nadużycia skarbowe, polegające na ukrywaniu właściwych obrotów i dochodów, celem zmniejszenia wymiaru podatku, co narażało Skarb Państwa na poważne straty.

Danina Narodowa dla Ziem Odzyskanych

(Dokończenie ze str. poprzedniej)

na zagospodarowanie Ziem Odzyskanych, które są dziś i pozostaną polskie po wsze czasy. Nie poszła na marne ofiara krwi, która wskrzesiła Polskę do niepodległego bytu. Nie pójdzie na marne ofiara mienia, która da możność pełnego wykorzystania gospodarczego Ziem Odzyskanych, a przez to samo stworzy mocną podstawę naszej niepodległości, bezpieczeństwa naszego państwa i dobrobytu jego obywateli.

Danina narodowa będzie dowodem, że dzieło to potrafimy czynem zbiorowym zwycięsko doprowadzić do końca.

Obywatele!

Rząd Jedności Narodowej wzywa was do współuczestnictwa w zbiorowym wysiłku pracy dla Ziem Odzyskanych do szybkiego powszechnego uiszczenia daniny narodowej. Danina jest powszechna, a wymiar jej sprawiedliwy. Daninę uiszczać będzie zarówno gospodarka prywatna, spółdzielcza, jak i państwowa. Wymiar dokonany przez czynnik społeczny zapewni sprawiedliwe jej rozłożenie.

Niech społeczeństwo przez powszechne i szybkie uiszczenie daniny zapewni jej wydajność.

Wezwanie podpisali: Prezydent Krajowej Rady Narodowej, Bolesław Bierut, Zastępcy Prezydenta Krajowej Rady Narodowej, Członkowie Prezydium Krajowej Rady Narodowej, Prezes Rady Ministrów, Wicepremier i minister Ziem Odzyskanych Władysław Gomułka, Wicepremier i minister Rolnictwa i Reform Rolnych Stanisław Mikołajczyk, ministrowie Rządu Jedności Narodowej.

19 nowych ustaw angielskich

Angielski dekret o energii atomowej

LONDYN (dr). Na zakończenie 38-mej sesji posiedzenia parlamentu brytyjskiego od czasu wstąpienia na tron króla Jerzego VI, komisja, złożona z 5 członków Izby Lordów, przedstawicieli wszystkich partii, w imieniu króla wyraziła zgodę co do 19-tu ustaw, które tymsamym zyskały moc prawną.

Najważniejszymi spośród nich są: ustawa o publicznej służbie zdrowia, dekret o energii atomowej, dekret o radio i telekomunikacji, rozporządzenie dot. pomnika Roosevelta, dekret o uprawie terenów górzystych oraz ustawa o domach wiejskich.

Dekret o publicznej służbie zdrowia został przyjęty w Izbie Lordów po rozpatrzeniu zarzutów oraz dwóch poprawek Izby Gmin.

Anglia i Ameryka w sprawie Niemiec

Tajne rozmowy w Waszyngtonie

WASZYNGTON (dr). W Waszyngtonie toczą się pod przewodnictwem podsekretarza stanu, Dean Achesona rozmowy angielsko-amerykańskie w sprawie Niemiec. Narady te są poufne, wiadomo tylko, że wzięły dobry obrót. Na porządku obrad znajduje się sprawa wyżywienia Niemiec, podniesienia produkcji przemysłowej, oraz sprawy finansowe, a przede wszystkim scalenie gospodarcze amerykańskiej i brytyjskiej strefy okupacyjnej Niemiec. Jak zaznaczył Acheson, Stany Zjedn. nadal popierają projekt gospodarczego scalenia wszystkich stref okupacyjnych Niemiec.

Uznanie angielskie dla Polski

Co mówi attache prasowy ambasady brytyjskiej w Warszawie?

WARSZAWA (PAP-dr). Nowomianowany attaché prasowy przy ambasadzie brytyjskiej w Warszawie R. B. Kirby członek angielskiej Labour Party złożył wizytę sekretarzowi KCZZ Rusinkowi. Kirby, który przebywa w Polsce dopiero od dwóch tygodni, wyraził podziw dla żywotności polskiej klasy pracującej oraz uznanie dla szybkiego tempa odbudowy kraju i sprawności w organizowaniu życia publicznego.

Sytuacja wewnętrzna dzisiejszych Włoszech

Korespondencja własna IKP

Czy historia się powtórzy?

Niebezpieczeństwo odrodzenia faszyzmu — Wodzowie tajnej organizacji — Scorza i Tura i nieuchwytni — Chorobliwe marzenia o osi Rzym — Berlin—Moskwa — Neofaszyści posiadają własne oddziały zbrojne „Squadre d'Azione Mussolini" — Klimat z okresu po pierwszej wojnie światowej

Rzym, w listopadzie

Ostatni zamach bombowy na ambasadę brytyjską w Rzymie, aczkolwiek, jak wykazało śledztwo, dokonany został podobno przez terrorystów żydowskich, oraz wykrycie spisku planującego „marsz na Rzym", zwróciło uwagę opinii międzynarodowej na pewne zjawisko, jakie obserwujemy dziś w całych Włoszech. Zjawisko to, to neo-faszyzm.

Neo-faszyzm jest w tej chwili jeszcze za słaby, by mógł walczyć skutecznie, jest on niejako „in statu nascendi", dlatego trudno go już dziś trafnie określić i zdefiniować. Niemniej jednak z dnia na dzień nabiera ten ruch na sprężystości, sile i wyrazistości.

Przed wojną Partia Faszystowska liczyła 4 i pół miliona członków. Nie wiemy w jakim stopniu zmalała liczebność partii w okresie wojny do czasu podpisania zawieszenia broni w 1943 r., w każdym bądź razie w chwili upadku północnych Włoch szacowano ją na 300 tys. członków. Na podstawie ustawy amnestyjnej Republiki Włoskiej z czerwca tego roku, uwolniono 3.500 faszystów, wśród nich kilku ministrów, a umorzono dochodzenia przeciwko 22 tysiącom. W następnych miesiącach Najwyższy Trybunał na podstawie tej samej ustawy uwolnił dalszych 591 faszystów i rozpatrywał kilka tysięcy apelacji od wyroków skazujących, z czego 90 proc. z wynikiem pozytywnym dla apelujących. We wszystkich więzieniach włoskich pozostaje jeszcze 1.200 skazanych prawomocnym wyrokiem faszystów. Natomiast w tych samych więzieniach przebywa nadal około 1.700 przeciwników faszyzmu, którzy skazani zostali jeszcze przez sądy Mussoliniego za wystąpienia przeciwko jego dyktaturze.

Oczywiście, nie wszyscy byli faszyści współpracują dziś z neo-faszyzmem. Włoska policja polityczna szacuje liczbę aktywnych neo-faszystów na 500 tysięcy. Nie są oni jeszcze zorganizowani, niemniej jednak prowadzą ożywioną działalność. Np. czterech dziennikarzy, którym na podstawie amnestii darowano łącznie 83 lata więzienia, pisuje dziś w neo-faszystowskich tygodnikach, które wyrastają jak grzyby po deszczu. Wszyscy oni jednak występują anonimowo, tak, iż policji trudno jest udowodnić im przestępczą działalność. Kilkunastu wielkich przemysłowców i właścicieli dzienników, którzy przez 26 lat byli podporą Mussoliniego, żyje dziś na wolności. Posiadają oni nadal wspaniałe limuzyny, a przy pomocy uratowanych milionów strzegą własnych interesów, jak za „dobrych czasów" Ducego. Tysiące urzędników państwowych i samorządowych, sędziów prawników, policjantów, znajduje się nadal na swych stanowiskach mimo, iż należeli oni do Partii Faszystowskiej i nie rzadko mieli w niej wielkie wpływy.

Kto stoi dziś na czele neofaszystów? Przypuszcza się, że jednym z przywódców jest Carlo Scorza, faszysta-fanatyk, a drugim Augusto Turati, dawniejszy wydawca faszystowskich dzienników w Mediolanie. Scorza był ostatnim sekretarzem partii faszystowskiej przed zawieszeniem broni. Po upadku Włoch północnych ukrył się on w klasztorze w pobliżu Mediolanu. Śledzony jednak przez policję musiał szukać innych kryjówek w Padwie, Vicenzy i Varese, gdzie również natrafiono na jego ślady. Za każdym jednak razem zdołał umknąć, ostrzeżony przez swych zwolenników.

Rzym — Forum Romanum

Turati był sekretarzem partii od 1922 r. do 1931 r. Odwiedza on dziś od czasu do czasu Rzym, uprzedzając o tym swych przyjaciół listownie, lub telefonicznie. Policja również i jego nie zdołała nigdy ująć.

Tych dwóch ludzi uważa się za przywódców niebezpiecznej organizacji, tworzonej przede wszystkim na terenie Włoch północnych pod firmą Faszystowska Partia Demokratyczna. Jej program wewnętrzno-polityczny jest zwykłym naśladownictwem narodowego socjalizmu. W polityce zagranicznej przeciwstawia się ona aliantom, a nadzieje swoje opiera na przyszłej osi... Rzym—Berlin—Moskwa.

Partia ma własne oddziały zbrojne SAM (Squadre d'Azione Mussolini). Oddziały te podzielone są na małe grupki, które nie mają ze sobą żadnego kontaktu. Jedynie przywódcy poszczególnych grup znają swego przełożonego. Jako organizatorów SAM uważa się Galbiati'ego b. szefa sztabu generalnego milicji faszystowskiej i członka b. Wielkiej Rady Faszystowskiej, oraz Pizziraniego, przywódcę faszystów w Rzymie z okresu okupacji niemieckiej.

Ostatnio poczynione zostały nawet próby powrotu Turatiego na powierzchnię życia politycznego Włoch i utworzenia partii, która by w swej nazwie miała przymiotnik „faszystowska" Próby te spotkały się jednak ze stanowczą odmową władz. Turati pozostał w podziemiach, lecz propagandę swoją szerzy nadal na łamach prasy prawicowego stronnictwa kwalunkwistów (stronnictwa „szarego człowieka"). Trzeba zaznaczyć, że prasa ta osiąga we Włoszech najwyższy nakład.

Postronni obserwatorzy życia politycznego we Włoszech stwierdzają jednomyślnie, że sytuacja w tym kraju przypomina żywo czasy po pierwszej wojnie światowej, kiedy to Mussolini znalazł podatny grunt dla swej działalności. Stronnictwa demokratyczne nie znalazły wówczas wspólnego języka i to właśnie rozbicie w ich łonie ułatwiło Mussoliniemu marsz na Rzym i opanowanie władzy. Z tej przeszłości powinna wyciągnąć odpowiednią naukę obecna demokracja włoska, której obowiązkiem jest nie dopuścić, aby historia się powtórzyła.

Il viaggiatore

Zbytnia troska o żołądki niemieckie

Lordowie angielscy za lepszym wyżywieniem Niemców

LONDYN. (FA). Tematem obrad brytyjskiej Izby Lordów w dalszym ciągu była sytuacja żywnościowa w Niemczech. Mówcy opowiedzieli się za zwiększeniem dostaw żywnościowych z Ameryki zarówno do Niemiec jak i Austrii. Anglia nie może dać więcej nad to, co uczyniła dotychczas i dlatego należałoby użyć wpływu na społeczeństwo amerykańskie i uświadomić je, że sytuacja żywnościowa jest w krajach tych naprawdę krytyczna.

Jak gdyby w odpowiedzi na te wywody, wojskowe władze amerykańskie w Niemczech skierowały transport 3.600 ton żywności przeznaczonych dla amerykańskich wojsk okupacyjnych, do brytyjskiej strefy okupacyjnej. Jednocześnie przybył do Hamburga pierwszy transport zboża z radzieckiej strefy okupacyjnej w ilości 500 ton. Ogółem przybyć ma z radzieckiej strefy 100.000 ton zboża, wzamian za produkty przemysłowe z brytyjskiej strefy.

Wymowa dwóch liter: US

Krótka historia „Wuja Sama"

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej zwykło się częstokroć określać żartobliwym mianem „Wuja Sama", personifikując je tym samym w postać znanej z niezliczonej ilości karykatur sylwetki. Skąd się ta nazwa właściwie wzięła? Spróbujmy wytropić jej pochodzenie.

W 1812 r. Stany Zjednoczone znajdowały się w stanie wojny z swoimi europejskimi kuzynami. W tym to czasie żył w Troy, w stanie New York, człowiek nazwiskiem Samuel Wilson, który zbijał majątek na produkcji ulubionego przez Amerykanów Corned Beef. Mister Samuel Wilson był — jeżeli chodzi o jego wygląd zewnętrzny — wielkim oryginałem i dlatego prawdopodobnie wszyscy jego pracownicy nie nazywali go nigdy inaczej, jak po prostu Uncle Sam — Wuj Sam.

Uncle Sam był człowiekiem, który doskonale znał się na robieniu interesów Spowodował on, że armia amerykańska wielką część zapotrzebowania mięsa pokrywała z jego dostaw. Niezliczone paki opuszczały jego składnicę, a każda z nich oznaczona była literami US Był to oczywiście skrót od United States, ale nikt o tym nie pomyślał aby tłumaczyć go w prawdziwym znaczeniu. US było dla wszystkich skrótem „Uncle Sam" z Troy który potrafił robić grube pieniądze na wojskowych dostawach.

Uncle Sam był przez swój sp... kupiecki znany wśród całego spo... czeństwa. Mimo to, prawdziwą d... piero popularność zyskał przydo... Wilsona z Troy dopiero wtedy, ki... magiczne dwie literki US (znowu o... czywiście jako skrót United Sta...

...ukazały się na uniformach wojsk s... nowych. Od tego czasu nie przys... już nikomu na myśl tłumaczyć je inaczej, jak Uncle Sam. Kiedy S... muel Wilson który zdobył sobie w całej Ameryce tak wątpliwą sła... umarł w dniu 1 lipca 1854 r. śmi...

(Dokończenie na str. następnej)

Eugeniusz Szermentowski **16**

Fike

Powieść z czasów Katarzyny Wielkiej

Wyjął z kieszonki jej bilecik. Pragnie mnie widzieć... Więc myśli o mnie... więc mnie kocha. Och, na jakie ją to naraża niebezpieczeństwo, a przecież ryzykuje.

Bilecik skąpy w treść, a wszakże mieści się w nim cała symfonia tęsknoty i miłości... Uczuł wyrzuty sumienia. Serce miał oschłe (to wpływ niewątpliwy Williamsa, który go zatruł jadem sceptycyzmu), uczuwał chwile zwątpienia, niechęci, znużenia... To nieustanne trzymanie się na baczności, ta wielka gra, w której miłość splatała się z polityką... Jak z tego wybrnąć? I czym się to skończy?...

I oto wystarczyło kilka tygodni niewidzenia jej, a biały arkusik papieru rozwiał wszystek bunt, wszystek żal...

Przypomniał sobie ostatnie ich spotkanie. Mówili o sztuce, gdyż przyniósł jej w prezencie niewielki obrazek rodzajowy młodego malarza, Jean Greuze, którym zachwycał się cały Paryż. Zgodziła się z nim, że sztuka wtedy tylko jest coś warta, jeżeli odkrywa nowe formy. — Dlatego — dodała — mamy tak niewiele dzieł prawdziwej sztuki, że najczęściej artyści przeżuwają bez końca coś, co już od niepamiętnych czasów odkryto. Odwaga, My Great to — zdaje się — zasadnicza zaleta artysty Większość lęka się wystąpić z czymś oryginalnym w obawie ściągnięcia na swą głowę gromów przepłoszonych filistrów...

Odwzajemniła się wtedy pamiątkowym pierścieniem, który dostała była przed laty od ciotki Elżbiety. Był to krwawnik dużych rozmiarów, oprawny w platynę, na którym zręczny miniaturzysta wyrzeźbił portret wielkiej księżnej.

Uczucie ich komplikowała teraz polityka. Być sekretarzem posła angielskiego — to niewiele znaczy. A już nic zgoła, jeżeli chodzi o oficjalne bywanie u Dworu. Ukradkowe wizyty, och, to jest bardzo upokarzające dla kogoś, kto ma ambicje, kto bywał w Wersalu, w Hadze, w Rzymie...

Te przymusowe maskarady — wielki Boże! — to dobre dla dzieci. No, i niebezpieczne na dłuższą metę. Umawiali się, że będzie przychodził wieczorem przez ogrodową, boczną furtkę. Pięknie, ale furtka o oznaczonej godzinie była zamykana na łańcuch Jakże wejdzie, lub wyjedzie? Więc postarała się dla niego o kozacką dachę, krytą niedźwiedzim futrem, o rudą perukę i o potężnych rozmiarów bobrową czapę. Wchodził odtąd przez główną bramę, a zagadnięty przez wartownika, odpowiedział: Muzykant nadworny Jego Cesarskiej Wysokości.

Wiadomo było, że następca tronu lubił otaczać się muzykantami, z którymi urządzał po nocach kocią muzykę, podstęp więc nie budził podejrzeń.

Ważył w dłoni jej bilet. Jakże to długo trwać będzie? Starają się dla niego o nominację na posła polskiego. Ileż przeszkód! Brühl oficjalnie mówi: Za młody... Dwadzieścia cztery lat i — ambasador! Nie, każą mu czekać. Ale za tym kryją się istotne przyczyny. Bestużew-Riumin z niechęcią przypomina, że ojciec jego, stary Poniatowski, trzymał stronę Karola XII przeciwko Rosji. Czy to ważne? Czyżby zapomniał, że dziś na czele najsilniejszej, prorosyjskiej partii stoją właśnie rody Czartoryskich i Poniatowskich? Tak, ale to znowu nie podoba się Brühlowi. To oznacza wzmocnienie stronnictwa Czartoryskich w kraju. A przy tym dosz... już do Warszawy słuchy o konkietach Stasia na wiel... koksiążęcym Dworze Więc i August i Brühl bardzo ... tej nominacji opierają. Jest wreszcie syn Augusta, ks... że Karol. Chcieli by dla niego skaptować Petersburg ... wypadek nowej w Polsce elekcji.

Westchnął.

Służący zastukał i zameldował gościa:

— Hrabia Horn!

— Proś, proś, naturalnie.. Horn, skąd się wziąłeś ... petersburskim bruku?

Uściskali się serdecznie Otyły elegant w wiśniowym fraku, suto zdobionym koronkami, w żółtej peruce i atłasowych pantoflach, ciężko opadł na fotel.

— Z Warszawy. Prosto z Warszawy...

— No i cóż u nas? Jak Warszawa? Mów-że Horn przestań spać!

— Zawsze jednakowo rozkoszna. Zawsze lekkomyślna. Zawsze rozbawiona. Patrioci bez przerwy za łby się wodzą. Sejmy, naturalnie, zrywają po dawnemu, jak niedojrzałe gruszki.

Ufff! Alem się zmachał...

— Bój się Boga Horn, a jak tam moi?

— Świetnie. Wszyscy zdrowi Mam tu dla ciebie epistoły. Od wuja Czartoryskiego, o, a ten od pani Tyszkiewiczowej...

— Dziękuję... dziękuję, Horn.

— Pozwolisz, że zapalę fajkę? Masz tytuń? Wy tu macie lepszy...

— Proszę, o, tutaj. Prawdziwy rosyjski... A cóż de publicis?

— Powiadają, że wojna prusko-austriacka wisi na włosku. Tylko patrzeć, jak wybuchnie... Dziękuję, rzeczywiście, pyszny tabak...

(Ciąg dalszy nastąpi)

(Dokończenie ze str. poprzedniej

jego wzbudziła głośny oddźwięk w całej Ameryce.

Kto po raz pierwszy uwiecznił na rysunku postać Uncle Sam i w ten sposób ustalił jeden z najpopularniejszych symboli karykaturalnych, — nie da się stwierdzić. Być może, że był to jakiś utalentowany rysownik wojskowy stanów południowych z r. 1863. Jest to o tyle prawdopodobne, że Uncle Sam nosi na wszystkich rysunkach charakterystyczną dla owych czasów bródkę. Cała postać Wuja Sama zdradza rysy i właściwości Jankesa jako typowego bussinesmana, którego tak bardzo nienawidzili arystokratyczni plantatorzy południa.

Karykatura Wuja Sama, szczególnie chętnie widziana była w Anglii, gdzie wyśmiewano się z parweniuszostwa kuzynów zza Wielkiej Wody. Niezliczone rysunki przedstawiały Wuja Sama, zależnie od potrzeby albo w kapeluszu i kusym fraczku, albo w cylindrze z miniaturą gwiaździstego sztandaru.

Amerykanie jednak nie wiele robili sobie z angielskich drwinek. Parweniuszowski Uncle Sam mimo żartów „Punch'a" i innych satyrycznych pism angielskich sięgnął po kolei po Kubę, Filipiny i prymat w wielu dziedzinach współczesnego życia, ratując Anglię z bardzo ciężkich sytuacyj w obu wojnach światowych.

Dziś o pomoc w formie pożyczek zwracają się do Wuja Sama liczne państwa. US w wielu wypadkach pożyczek tych udziela, lecz na pewno nie zapomina o tym, aby przy każdej takiej okazji wyciągnąć z swojej przewagi materialnej korzyści na wzór przebiegłego kupca z Troy — Uncle Sama Wilsona, który stał się skarykaturyzowanym symbolem Stanów Zjednoczonych.

Ciekawostki ze świata

Rząd kanadyjski postanowił założyć biuro imigracyjne w Paryżu, Hawrze i Brukseli.

✸

W kolejce podziemnej w Berlinie z powodu niezamknięcia drzwi wagonu, 6 podróżnych na zakręcie wypadło na tor w chwili, gdy inny pociąg jechał w kierunku przeciwnym. Podróżni ponieśli śmierć.

✸

Geolog kanadyjski Williamson odkrył w Tanganice nowe obfite złoża diamentów. Przypuszcza się, że w związku z tym wartość diamentów spadnie co najmniej o połowę.

✸

Rumuński ekskról Karol i p. Lupescu otrzymali zezwolenie rządu Perona na osiedlenie się w Argentynie.

✸

Ilustrowany tygodnik „Bicycle" oceni, że na całej kuli ziemskiej znajduje się obecnie w użyciu 120 milionów rowerów. Na pierwszym miejscu spośród państw stoi Dania, gdzie przeciętnie jeden rower przypada na 1,75 mieszkańców, w Holandii i Szwecji na każdych dwu mieszkańców, we Francji, Belgii i Anglii na każdych czterech.

✸

Z chwilą śmierci męża w Indiach wdowa jest zaledwie tolerowana przez rodzinę zmarłego, do której według panujących obyczajów należy. Przypada jej w udziale najcięższa praca, za którą otrzymuje jedynie mizerne wyżywienie. Kobietom niższych klas nie wolno wychodzić powtórnie za mąż. W klasach wyższych położenie wdów jest nieco lepsze. Normalnie wdowy obcinają sobie włosy. Początkowo wolno to było robić jedynie kobietom kasty braminów, ale obecnie jest to powszechny zwyczaj we wszystkich klasach społecznych.

✸

86-letni Yokio Osaki, znany od 40 lat jako działacz opozycji w Japonii, przemawiając na otwarciu Rady Japońskiej, wezwał winowajców wojennych do popełnienia harakiri. Jeżeli sami tego nie uczynicie — powiedział — wezwę lud, aby was w tym wyręczył.

✝

W dniu 12. XI. 46 zasnęła w Bogu, opatrzona Sakr. Św. moja najdroższa żona ś.p.

Weronika Wedzikowska

z d. Rączkowska

o czym zawiadamia pogrążony w smutku

6955 **Mąż**

Pogrzeb odb. się w sobotę, 16 bm. z kaplicy cmentarza Nowofarnego o godz. 16

Msze św. 18 bm. o godz. 6.15 w Farze

Poświęcenie kamienia węgielnego
uniwersytetu ludowego w Wierzchosławicach

TARNÓW (Tel. wł.). W dniach ostatnich odbyła się uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod nowy uniwersytet ludowy im. Wincentego Witosa.

Poświęcenia dokonał J. E. ksiądz biskup— ordynariusz tarnowski dr Jan Stepa, który wygłosił przy tej okazji podniosłe przemówienie.

W uroczystościach wzięły udział liczne reprezentacje chłopskie nie tylko z powiatu tarnowskiego, lecz i z powiatów sąsiednich. (w.)

„Les Amis de la Pologne"
Ożywiona działalność Róży Bailly

Towarzystwo „Les Amis de la Pologne" podjęło dzieło przyjaźni dla Polski poza wszelką kwestią polityki wewnętrznej lub zagranicznej Sekretarką tego Towarzystwa jest wypróbowana przyjaciółka Polski, o której często wspominał Boy-Żeleński — p. Róża Bailly, która w wyzwolonej Francji podjęła na nowo pożyteczną swą działalność. Przyjaciele Polski we Francji przetrwali zwycięsko ciężkie przejścia wojenne, prześladowania członków zniszczenie urządzeń biurowych i archiwów.

W sprawozdaniu ze swej działalności towarzystwo „Les Amis de la Pologne" wymienia udziały w szeregu manifestacyj polskich kulturalno-oświatowych, pamiątkowych. Ponadto Towarzystwo to zorganizowało konferencje dla studentów, dla publiczności, pogadanki radiowe, święto dla dzieci polskich, koncerty itp. Publikacje Towarzystwa w postaci ulotek, rozeszły się w nakładzie od 5.000 do 10.000 egzemplarzy. Oto ich tytuły: „Apel Przyjaciół Polski", „Udział Polaków w zwycięstwie", „Ofiara Warszawy", „Warszawa w wojnie", „Pomoc Polaków dla zbiegłych jeńców francuskich". Zbiór wierszy pt.: „Żołnierze polscy" wyszedł w ilości 1.500 egzemplarzy.

Towarzystwo „Les Amis de la Pologne" zorganizowało liczne zebrania francusko-polskie, udzielało Polakom w swej przychodni pomocy doraźnej w sumie od 100 do 1000 franków, wysyłało paczki z odzieżą dla Polski.

P. Róża Bailly oddała do dyspozycji polskich inwalidów wojennych we Francji swoją posiadłość w Chatelet-sur-Saone, gdzie tworzy się obecnie szkołę przystosowania zawodowego. Chorzy i ranni Polacy w szpitalach paryskich są regularnie odwiedzani z inicjatywy Towarzystwa, rodziny francuskie przyjęły około 100 żołnierzy polskich. Na apel „Amis de la Pologne" 200 osób złożyło 35.000 franków na rzecz obozów polskich, zakładu św. Kazimierza i innych zakładów dobroczynnych. Towarzystwo udzielało poza tym pomocy studentom polskim, zorganizowało kursy zawodowe mechaniki i ślusarstwa, starało się o zajęcie dla zdemobilizowanych żołnierzy itd. itd.

Jak widzimy, Towarzystwo to poszczyci się może bardzo żywotną działalnością, nie ograniczając się jedynie do uroczystych akademii w dniu święta narodowego, jak to bywa w innych „towarzystwach przyjaźni".

Dla sympatyków Towarzystwa podajemy adres tej organizacji: „Les Amis de la Pologne" 7, rue Corneille, Paris VI.

Rozwój techniki lotniczej
Samoloty o napędzie odrzutowym

Dużo się dzisiaj mówi o samolotach, latających napędem odrzutowym. Zaczęło się to w czasie wojny, podczas której głośne się stały torpedy o takim napędzie, jak również i samoloty. Wynalazek ów rozwija się obecnie na szeroką skalę oraz zyskuje coraz bardziej na popularności. Aparaty bowiem, latające przy pomocy napędu odrzutowego, już nie mówiąc o szybkości lotu, jaką są zdolne rozwinąć, stają się o tyle praktyczne, że posiadają możność szybowania również w stratosferze, co dla zwykłych samolotów jest niemożliwe.

Na czym jednak polega ów napęd odrzutowy? Napęd odrzutowy, tak wspaniale dziś wykorzystywany, łączy się z dość starą teorią Newtona, znakomitego uczonego i fizyka, którego trzechsetną rocznicę urodzin niedawno obchodziliśmy. Według tej zasady każdemu działaniu odpowiada przeciwdziałanie. Np. wystrzał z karabinu powoduje szarpnięcie, a przy wiosłowaniu na łodzi, motorem naszej jazdy nie jest nic innego, jak właśnie — napęd odrzutowy. Odpychając wodę wiosłami do tyłu, zyskujemy taki skutek, że — posuwamy się naprzód. Ptaki np. odbywają swe loty tak samo przy pomocy „napędu odrzutowego". Ta sama rzecz dzieje się przy pływaniu itd.

I właśnie lot samolotu o napędzie odrzutowym polega na zupełnie podobnej mocy. Motor takiego samolotu, najczęściej dzisiaj używany, t. zw. po angielsku „TURBO-JET" działa w ten sposób, że wybuch w motorze wydziela ze siebie gwałtownie gazy z tyłu samolotu. Siła ta uderza w powłokę powietrza, odpycha się od niego i nadaje całemu aparatowi siłę lotu do przodu. Motor składa się z komory podzielonej na kilka części. Spalające się gazy, przy zastosowaniu specjalnej presji, wydzielają się z komory na zewnątrz i z tak znaczną siłą, że stwarzają aparatowi pożądane warunki do spełnienia swego celu. Motor posiada odpowiedni regulator, który pozwala dowolnie zmniejszać lub zwiększać siłę wydzielanych gazów.

Samoloty o napędzie odrzutowym są liczne i różnych typów. Jakieby jednak nie były te typy, głównym czynnikiem ich zdolności lotu jest motor pracujący na zasadach wyżej określonych. Technika stara się jedynie ulepszyć budowę aparatów, tak, aby wytrzymałością swą sprostały swojej szybkości i warunkom atmosferycznym. Poszukiwana jest również lepsza mieszanka paliwa, produkująca potrzebne gazy w sposób najbardziej wydajny i najbardziej oszczędny.

Kłopot angielski
z Palestyną bez końca

LONDYN (PAP). Do Londynu przybył jeden z wyższych oficerów wywiadowczych policji palestyńskiej, Richard Eatling. Miejsce jego zamieszkania trzymane jest w ścisłej tajemnicy. Kilka dni temu bawił on w Rzymie w związku z prowadzonym śledztwem w sprawie zamachu bombowego na ambasadę brytyjską. W Wielkiej Brytanii trwa nadal zaciąg do policji w Palestynie. Do Palestyny wysyła się co tydzień około 60 policjantów. Wśród noworekrutowanej policji znajduje się wielu zdemobilizowanych żołnierzy.

Mały felieton

Kap. Tadeusz Szwec

W pogoni za światłem

Wybaczcie mi obywatele pismo... że nierówno... że brzydko, ale żarówka mi się przepaliła i piszę to przy nędznej świeczce. Miałem jedną sierotę, męczyłem ją nocami i wreszcie odmówiła mi posłuszeństwa. Trudno, zerwał się drucik, więc trzeba kupić nową.

Przed miesiącem ktoś tam kupił i zapłacił 70 zł, więc wziąłem do kieszeni tych siedemdziesiąt złotych i wyszedłem na miasto. W głównym składzie elektrotechnicznym, gdy poprosiłem o żarówkę, popatrzono na mnie jak na wariata.

— Żarówki? Nie ma! U nas nie ma już od tygodnia. Wyszły. Może pan gdzieindziej...

Poszedłem gdzie indziej, też nie było.

— Ach wiem — pomyślałem — są jeszcze zakłady siły, energii i światła — może tam, ale i tam nie było. Spróbowałem do przystojnej subiektki zrobić oko, prosić, że miałem jedyną, że się przepaliła, że nie będę mógł pracować, gotować, jeść, czytać, ale nie wzruszyłem jej. Zaglądnąłem jeszcze do kilku mniejszych składów, w bocznych uliczkach, a w jednym, gdy zauważyłem, że sprzedająca obywatelka na chwilę się zawahała, zachęcałem ją by jednak wyszukała coś dla mnie, lecz widocznie się rozmyśliła, bo nie wyszukała.

Wróciłem do domu i zły i własnoręcznie zamknąłem się w ciemnicy, w której dobrowolnie przetrwałem do rana. W dzień ponowiłem poszukiwania za światłem, ale choć obszedłem dosłownie wszystkie składy — nawet apteki i sklepy zegarmistrzowskie — żarówki nie dostałem. Zakupiłem więc przezornie dwie świeczki — bo mogą wyjść i świeczki — i postanowiłem napisać elegię na cześć niedostępnej żarówki.

— Żarówko, światło ty moje. Kto mi oświetli me nędzne pokoje, gdyś wyszła ze składów?... Ile się trzeba za tobą nalatać ten tylko się dowie, kto cię stracił. Dziś piękność twą widzę w całej ozdobie, bo opisuję i tęsknię ku tobie.

W tym miejscu żal mi ścisnął gardło, że świeczka zadrgała ze wzruszenia swym płomykiem. Żal może nie za samą żarówką, ale za stałą opłatą trzydziestozłotową od pokoju i za używanie licznika mimo, że przecież nie świecę. I niech tak żarówek nie będzie miesiąc, rok, to czy ja stale mam płacić tych siedemdziesiąt pięć złotych stałej opłaty? — Sąsiad pocieszył mnie jednak, że będę, że to tylko pochowali dlatego, by podnieść cenę. Tak było parę dni temu z zapałkami, przed pierwszym był podobny run na monopol spirytusowy, a że w tych dwóch wypadkach nie udało się, więc próbuję teraz na odmianę z żarówkami.

— Czy pan może sobie wyobrazić — mówił — by w stutysięcznym blisko mieście wyszły naraz wszystkie żarówki? A co robili kupcy, gdy im się kończyły zapasy? Przecież to jasne, że winni byli zamówić i sprowadzić na czas nowe zapasy. Nie panie. To zwykła spekulacja i to do tego spekulacja szyta grubymi nićmi. Nic, tylko się oszukujemy nawzajem, naciągamy, kantujemy, więc nie dziwota, że jest nam źle i nie prędko nam będzie dobrze. Pochowali żarówki, a przez to szereg obywateli nie wykona swych prac i powstanie zło, które odbije się na nich samych. — Nie panie, to nie tylko nieuczciwe, ale szkodliwe postępowanie.

— W tym miejscu zgasła mi pierwsza świeczka. — Zaświecić drugą? — Nie. Lepiej zaoszczędzić trochę... świeczkę i oczy... i tak w ciemności pomyśleć, na co teraz przyjdzie kolej — co teraz pochowają. Piszą przecież o podwyżce dla świata pracy, więc trzeba jakoś tę podwyżkę „zorganizować" do własnej kieszeni. I pomyśleć — w czasie okupacji tyle było żarówek i to po półtora złotego. Wstyd obywatele. Wyciągnijcie te zapasy, bo naprawdę zbadamy tę sprawę, czy rzeczywiście w Polsce nie ma żarówek?

Jeszcze raz proszę mi wybaczyć to pismo... *Tadeusz Szwec.*

Z rejsu po Bałtyku
Śladami Wikingów
Napisał: Zbigniew Laskulski

X.

W tym samym momencie stewa przednia dostaje się pod belkowanie. Pokład uderza z siłą o ciężką konstrukcję. Rzucamy się wszyscy na dziób i wspólnym wysiłkiem wypychamy łódź spod druzgocących klepki, belek.

W międzyczasie Ślązak mocuje na polerze nową cumę, a Władek zarzuca z rufy cumę tylną. Wyskakujemy na ląd. Przy świetle latarki spostrzegamy, że Ślązak trzyma przy twarzy zalaną krwią rękę i przestępując z nogi na nogę, syczy z bólu.

— Co ci się stało? Mów do belzebuba!

Ślązak nie może wymówić słowa.

— Pokaż tę ranę!

Okazuje się, że w czasie zakładania cumy, szalupa przygniotła mu do mola trzy palce. Spłaszczony na jednym z palców pierścionek chromoniklowy zgniótł nieszczęśliwemu kość.

Cóż robić? Nie możemy pozwolić, aby biedak cierpiał do chwili, aż my poszukamy wodę. Pierścionek trzeba w jakiś sposób przepiłować i zdjąć. Wracamy na pokład.

Mechanik zajmuje się wyjącym już i sinym z bólu pacjentem. Nie ma co się dziwić Ślązakowi, bo operacja szczypcami, majslem i młotkiem jest doprawdy „niezwykłą przyjemnością". W inny sposób niestety, nie można usunąć zgniecionego pierścionka.

Żałujemy, że tracimy do pracy jeszcze jednego z dzielnych kolegów, który wytrwał razem z nami do końca.

We czterech udajemy się po raz drugi po wodę. Do mola przybijamy tym razem szczęśliwie.

Na lądzie doznajemy dziwnego uczucia. Ziemia kołysze się pod nogami, a wszystko wokoło tańczy nam w oczach. Ruszamy chwiejnym, marynarskim krokiem na poszukiwanie wody i... w celu powetowania sobie „aresztu na statku" w Kopenhadze. Przy łodzi zostaje „Krótki", który mając pękniętą kość lewego przedramienia nie ma ochoty na żadne nocne eskapady w obcym porcie.

Nigdzie nie spotykamy żywego ducha, znajdujemy natomiast bez trudu studnię. Woda jest dość smaczna. W 15 minutach jesteśmy już z powrotem przy szalupie. Rzucamy na dno napełnioną beczkę i robimy krótką naradę.

Nie ma poco wracać zaraz na pokład, bo zagonią nas tam do dosyć prozaicznych zajęć. Postanawiamy więc zwiedzić pobliskie Kjöge, aby poznać przynajmniej zewnętrzny charakter miast duńskich.

Śpiewając wesoło zapuszczamy się w puste, wąskie uliczki miasteczka. Przemierzamy je wzdłuż i wszerz, bo chcemy nawiązać kontakt z jakimś Duńczykiem, a może... z ładną młodą Kjöganką. — Tak długo nie widzieliśmy kobiecego oblicza.

Nagle w świetle latarni spostrzegamy trzy sylwetki. Przyspieszamy kroku i zbliżamy się do rozmawiających wesoło Dunek. Zagadujemy je po niemiecku. Na szczęście rozumieją nas doskonale. Nawiązujemy serdeczną przyjacielską rozmowę. Wysłuchawszy z zainteresowaniem naszych chaotycznych opowiadań, miłe panienki zapraszają nas na kolację.

Nasze spragnione ciepłej i wreszcie niekonserwowej strawy żołądki, aż drżą z radości na wysuniętą propozycję. Zapewniamy zgóry gościnne mieszczaneczki, że nie mamy przy sobie pieniędzy i nie możemy za nic płacić. Kjöganki śmieją się z naszej prawdomówności. Bierzemy je pod ręce i ruszamy „w nieznane".

Jak się okazuje Greta, Dorota i Gabriela są córkami wiceburmistrza miasteczka. Nie myśleliśmy, że o tej porze spotkamy na ulicy w mieście panienki z lepszego towarzystwa i to bez żadnej opieki męskiej. Okazuje się, iż w Kjöge panuje tak idealny spokój, że nie zdarzają się wypadki, aby ktoś kogoś kiedyś napadł, obrabował czy gwałcił.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Kalendarzyk

Piątek 15 listopada
Katolicki: Gertrudy.
Słowiański: Przybygniewa
Historyczne: 1583 Uderzenie Maksymiliana na Kraków.

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty i ogłoszeń: Jagiellońska nr 2 (Pod Arkadami, tel. 24-29).

✱ (a) Komedię Dario Nicodemi'ego „Świt... dzień... noc", graną przed wojną przeszło tysiąc razy przez Marię Malicką i Aleksandra Węgierkę, wybrała na swój gościnny występ utalentowana para artystów Teatru Polskiego w Poznaniu Janina Marisówna i Aleksander Dzwonkowski. Reżyseria dyr. K. Borowskiego, którego nazwisko związało się z wystawieniem wielu sztuk takich jak „Wieczór trzech króli" — Szekspira, „Cyrano de Bergerac" — Rostanda i wielu innych, na scenach stołecznych Teatru Narodowego i Polskiego w Warszawie. Przedstawienie odbędzie się w Teatrze Polskim w Bydgoszczy przy ul. Grodzkiej 14, dn. 16, 17 i 18 bm. o godz. 19.30. Przedsprzedaż biletów w kasie teatru przy ul. Grodzkiej 14.

✱ **Rejestracja wdów i sierot** po pomordowanych Bydgoszczanach odbywa się do 19 bm. włącznie w sekretariacie przy ul. Śniadeckich 8, (pokój Nr 1) , od godz. 16 — 18.

✱ **Zarząd RTPD — Oddział w Bydg. dziękuje** wszystkim, którzy wzięli udział w akademii „Dnia RTPD" lub przyczynili się do jej urządzenia. Zarząd dziękuje także przedst. władz, dyr. Teatru Polskiego oraz artystkom i artystom TP za bezinteresowne występy na akademii. Podziękowanie wyraża się również osobom które zajęły się wyćwiczeniem dzieci, oraz dzieciom szkolnym i przedszkolnym. Zarząd dziękuje również Ilustr. Kurierowi Polskiemu za życzliwe ustosunkowanie się do imprezy.

✱ (a) **Wieczór dyskusyjny.** Dziś w piątek o godz. 18 w sali malinowej RDK odbędzie się wieczór dyskusyjny dla inteligencji. Referat pt.: „Przegląd sytuacji międzynarodowej" wygłosi red. J. Jacyna.

✱ (a) **Rekolekcje w kościele św. Trójcy.** Przypominamy, że jeszcze tylko dziś i jutro odbywają się w kościele św. Trójcy rekolekcje dla młodzieży męskiej. W niedzielę przewidziane jest zakończenie rekolekcji i generalna komunia św. o g. 7. Spowiedź jutro w sobotę w czasie od g. 16 — 20. Nauki rekolekcyjne wygłasza misjonarz ks. prof. Serzysko.

✱ (a) **Zw. Zaw. Rob. i Prac. Przem. Skórzanego w Bydg.** urządza dnia 16 bm w sali OKZZ (Toruńska 30) zabawę taneczną, na którą wszystkich członków i sympatyków zaprasza. Czysty zysk przeznacza się na cele kulturalno-oświatowe Związku. Pocz. o g. 20. Doborowa orkiestra obficie zaopatrzony bufet.

Przed premierą „Madame Sans Gène"

„Każdy żołnierz nosi w tornistrze marszałkowską buławę" — to słynne powiedzenie Napoleona na nikim się tak nie sprawdziło, jak na Piotrze Franciszku Józefie Lefèbre, synie alzackiego młynarza, który z prostego szeregowca gwardii królewskiej za Ludwika XVI — przeszedł w wielkiej rewolucji i za Bonapartego wszystkie stopnie oficerskie aż do Marszałka Francji włącznie. Z dziejami naszymi postać Lefèbre'a łączy się o tyle, że on to dowodził naszymi legionami w kampanii 1806 roku, on po oblężeniu wziął Gdańsk (za co dostał tytuł księcia gdańskiego) — a wzięcie Gdańska było wstępem do pokoju, z którego powstało Księstwo Warszawskie. Dzielny Lefèbre przeszedł do legendy za swe cnoty żołnierskie, a z chwilą, gdy sławny Sardou napisał komedię „Madame Sans Gène", nie mniej legendarną stała się i słynna jego żona, matka dwunastu synów, pani Katarzyna Lefèbre, uosobienie werwy, dowcipu, serca i prawości ludu francuskiego. Komedię o Madame Sans Gène ...zymy za kilka d... kach Teatru Polskiego.

Skoordynowana praca Sekcji Opieki

nad wdowami i sierotami po zamordowanych

BYDGOSZCZ (cza). W sali Zarz. Miejskiego odbyło się zebranie Sekcji Opieki nad Wdowami i Sierotami przy Komitecie Uczczenia Ofiar mordów hitlerowskich, celem skoordynowania prac sekcji. W zebraniu wzięli udział przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, społeczeństwa i org. charytatywnych.

Wiceprezydent miasta p. Styczeń, otwierając posiedzenie oświadczył, że akcja wspierania wdów i sierot musi być wreszcie ujednolicona. Z kolei zabrał głos wicewoj. Trzebiński, który nakreślił działalność sekcji przy udzielaniu pomocy podopiecznym Dotychczas stosowany system różnych organizacji doprowadził do nadużyć w pobieraniu wsparcia. Dlatego też akcja udzielania pomocy winna być bezwzględnie scentralizowana. W tym celu zaprowadzona zostanie generalna kartoteka, obejmująca spis wszystkich wdów i sierot. Organizacje, które dotychczas zajmowały się losem wdów i sierot, jak Zw. b. Więźniów Polit., Rodzina Radiowa, PCK, Zw. Inw. Woj. itp. zobowiązane są przekazać sekcji posiadane spisy podopiecznych. Również i odnośne fundusze wpłacone organizacjom na powyższy cel zostaną przekazane sekcji, która obecnie będzie jedyną instytucją uprawnioną do zajmowania się losem wdów i sierot. W dalszym ciągu przemówienia wicewojewoda poinformował zebranych, że działalność sekcji będzie ściśle lokalna. Specjalni kontrolerzy badać będą warunki życiowe wnioskodawców o pomoc, celem zaopiniowania.

Po obszernej dyskusji do współpracy zgłosili swój akces: PCK, WKOS, „Caritas", Rodzina Radiowa, PZZ i Urząd Woj. Dla usprawnienia prac utworzony został sekretariat Sekcji przy ul. Śniadeckich 8 (gmach PZZ). Godziny urzędowania od 9—13 i od 16—18.

Komitet wzgl. Sekcja w dalszym ciągu przyjmuje zapisy na członków honorowych ze stałą dowolną stawką miesięczną.

Śmierć przez powieszenie

Wyrok na drugiego mordercę śp. Zofii Schmidtke

BYDGOSZCZ (re). W dniu wczorajszym przed Sądem Doraźnym w Bydgoszczy odpowiadał drugi sprawca morderstwa dokonanego na osobie Zofii Schmidtke, popełnionego w Inowrocławiu w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia ub. roku — Różański Kazimierz.

Oskarżony wspólnie ze skazanym już na śmierć Falacińskim, po uprzednim uplanowaniu zabójstwa Schmidtke, która była kochanką Falacińskiego i którą na skutek ciągłych nieporozumień Falaciński postanowił usunąć, wyszli do parku solankowego na przechadzkę, gdzie Różański uderzył ofiarę młotkiem w tył głowy, a Falaciński poderżnął jej nożem gardło. Stwierdzono, że zamordowana była w 6 mies. ciąży.

W wyniku rozprawy sądowej, Sąd nie znajdując żadnych okoliczności łagodzących, skazał Różańskiego na karę śmierci.

SP

PLENARNE ZEBRANIE WSZYSTKICH KÓŁ

STRONNICTWA PRACY

NA TERENIE MIASTA BYDGOSZCZY

oraz sympatyków Stronnictwa odbędzie się w nadchodzącą

niedzielę, 17 listopada o godz. 10

w sali RZEŹNI MIEJSKIEJ (Jagiellońska 17)

Na porządku obrad aktualny referat polityczny oraz sprawy organizacyjno-wyborcze

Wszyscy członkowie, którym dobro sprawy polskiej leży na sercu winni się stawić na zebranie gremialnie

ZA ZARZĄD POWIATOWY SP

(—) Różański Marian sekretarz

(—) Roszak Maciej prezes

Czy próba wzniecenia trzeciego pożaru na terenie powystawowym?

BYDGOSZCZ (ea). Wczoraj o g. 17.10 zaalarmowana została Straż Pożarna wiadomością o nowym pożarze na terenie powystawowym w parku Jana Kazimierza.

Przybyłym natychmiast na miejsce strażakom przedstawił się obraz istotnie groźny: w pobliżu pawilonu Dyrekcji Lasów Państwowych z ziemi wydobywał się wielki płomień. Okazało się, że płonął gaz świetlny, ulatniający się z rozkręconego przewodu. W chwili przybycia straży płomień bardzo poważnie zagrażał pawilonowi i zajęcie się drewnianej budowli było już tylko kwestią chwili.

Wypadek ten jest trzecim w ciągu niewielu tygodni na terenie powystawowym a niedopuszczenie do nowego pożaru tym razem jest zasługą przechodnia, który wezwał straż i strażaków.

Dziś już zdaje się nie ulegać wątpliwości, że działa tu zbrodnicza ręka podpalacza.

Kongres fryzjerów w Łodzi

BYDGOSZCZ (es). Na ogólnopolski kongres pracowników fryzjerskich, który w dniach od 15 — 17 odbędzie się w Łodzi wyjeżdża z Bydgoszczy techniczny kierownik Spółdzielczych Zakładów Fryzjerskich p. Wacław Kaczmarek

Przedmiotem obrad będzie m. in. jednolita umowa zbiorowa dla całego kraju i ustalenie jednolitych zarobków według kategorii miast. Ponadto Kongres obradować będzie nad sprawą przyznania pracownikom fryzjerskim kart zaopatrznia pierwszej kategorii oraz nad problemem przynależności pracowników zawodu fryzjerskiego do związków zaw.

W ramach Kongresu odbędzie się ogólnopolski konkurs czesania pań i panów. Dla uczestników zjazdu przewidziane są 50 proc. zniżki kolejowe.

Zadania Komisji Kontroli Społecznej

BYDGOSZCZ (lit). W sali Starostwa Pow. odbyła się odprawa przewodniczących gmin. i pow. Komisji Kontroli Społecznej pow. bydg. pod przewod. wiceprez. PRN p. Giery.

Na odprawę przybył poseł do KRN i przew. Woj. Komisji Kontroli p. Jachowicz i wygłosił referat o zadaniach Komisji Kontroli. Poseł Jachowicz stwierdził, iż działające w terenie komisje urzędują często niewłaściwie, czego przyczyną jest brak doświadczenia i znajomości przepisów. W wielu wypadkach przyczyną fałszywego funkcjonowania jest nieuświadomione społeczeństwo, niezdające sobie jeszcze sprawy z przemian zachodzących w naszym kraju. Za dalsze przeszkody w sprawnym funkcjonowaniu komisji uważa poseł, nieprzychylne traktowanie komisji przez poszczególne instytucje i urzędy uważające je za organ bezpieczeństwa itp., gdy tymczasem zadaniem Komisji jest zapobieganie nadużyciom itp., nie zaś karanie winnych. Komisja ma prawo kontrolowania wszystkich instytucji i przedsiębiorstw za wyjątkiem inicjatywy prywatnej. Tutaj działają inne komisje. Poseł Jachowicz stwierdził również, iż członek Komisji nie może być aresztowany bez powiadomienia o tym prezydium Rady. W dalszych punktach referatu p. Jachowicz omówił stronę techniczną działalności komisji w terenie.

Zakończenie prac

zespołów przysp. rolniczego

BYDGOSZCZ (ea). W gmachu Pom. Izby Roln. odbyło się zakończenie prac zespołów przysposobienia rolniczego, zorganizowane przez Powiatowe Biuro Roln. i połączone z pokazem wyhodowanych przez uczniów ziemiopłodów.

Starostę pow. reprezentował podczas uroczystości kierownik PBR p. Koziozemski. Pom. Izbę Roln. p. inps. Tomaszewski, Zw. Samopom. Chł. prezes p. Łuczak, zaś gminę i gromadę p: Guczkowski i Grządka.

Powitalne przemówienie wygłosił wójt Guczkowski, po czym przemówił p. Łuczak. Po egzaminie uczniów, którym wręczono dyplomy i nagrody uroczystość zakończyła się podwieczorkiem, podczas którego przemówił prezes „Wici" p. Zyta.

Dyplomy otrzymali pp: A. Barwiński, H. Kiełb, Zdz. Kurzyński, Śliz, E. Kurzyńska, St. Baranówna, I. Kneblewska i F. Kołodziejczykówna.

Z notatnika reportera

(es) **Pożar w TUR-ze.** W woj. komendzie OMTUR zapaliły się od rozpalonego pieca proporczyki organizacyjne. Niegroźny ogień ugasili domownicy.

Najechana przez autobus

BYDGOSZCZ (ea). W godzinach popołudniowych dnia wczorajszego najechana została przez autobus 31-letnia pracownica firmy „Alfa" p. Helena Fornalik, zam. przy ul. Zamojskiego 3. Okaleczoną ofiarę ruchu przewieziono do szpitala na Bielawkach. Wypadek zdarzył się na ul. Poznańskiej.

Samobójstwo

przy pomocy kwasu solnego

BYDGOSZCZ (ea). Zamieszkały przy Al. 1 Maja 86, m. 2 Zygmunt Kaczorowski z nieznanych bliżej przyczyn targnął się na swoje życie, używając większej ilości kwasu solnego.

Z objawami ciężkiego zatrucia Kaczorowski przewieziony został do Szpitala Miejskiego na Bielawkach.

Troje dzieci

zatruło się gazem świetlnym

FORDON (es). Nieduże nasze, żyjące szarym dniem miasteczko wstrząśnięte zostało w tych dniach wiadomością o nieszczęściu, jakiemu uległy dzieci pp. Czyżnikowskich, zam. przy ul. Hożej 2.

Troje dzieci: Teresa, Franciszek i Stanisław, okazujące objawy ciężkiego zatrucia niebezpiecznym gazem przewiezione zostały do Szpitala Miejskiego na Bielawkach w Bydgoszczy.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI
(Al. 1 Maja)

Piątek: Szczęście Frania. **Sobota:** Szczęście Frania. **Niedziela:** g. 16 i 19.30 Szczęście Frania.

TEATR POLSKI
(ul. Grodzka)

Piątek: Candida. **Sobota:** Świt, dzień i noc. **Niedziela:** g. 16 i 19.30 Świt, dzień i noc.

TEATRY ŚWIETLNE

Pomorzanin: Samotny żagiel. **Polonia:** Ulica złoczyńców. **Orzeł:** Powrót o świcie **Wolność:** Bohaterowie pustyni **Bałtyk:** Dzieci kapitana Granta.

DYŻURY APTEK

Centralna, Al 1 Maja 27, tel. 23-14. **Pod Złotym Orłem**, Stary Rynek tel. 19-31

Na radiowej fali

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

Sobota — 16 listopada

6.00 Program og.-polski. 9.35 Wiad. miejsc. i ogł. 9.45 Dykt. progr. dla radiowęzłów. 11.57 Progr. og.-polski. 14.00 Inf. miejsc. 14.10 Skrzynka radiofoniz. 14.20 Piosenki w wyk. H. Makowskiej. 14.50 Pog. B. Kubatka pt. „Przyszłość szkoły zawodowej w nowej Polsce". 15.00 Progr. og.-polski. 15.35 Konc. solistów: I. Kurpisz-Stefanowa, J. Stefan. 16.05 Progr. og.-polski. 19.15 Aud. dla młodz. „U szczytu sławy" opr. J. Matysik. 19.35 Kon. ork. jazzowej Stroma — transmisja z „Tęczy". 19.57 Progr. og.-polski. 23.30 Konc. życz. 23.55 Zak. aud.

Z APROWIZACJI

Wydz. Aprow. i Handlu m. Bdg. wyjaśnia, że oprócz normalnych kart zaopatrz, wydano z braku tychże na listopad br. karty zast. z poprzednich miesięcy. I to: dla kat. I. wydano kat. I. z lipca z woj. rzeszowskiego; dla kat. I R. wydano kat. I R. z lipca z woj. pom., Dla kat. „D" i „M" z braku odcinków wydano dodatk. karty na pobranie świeżego mleka: dla dodatkowej „D" — karty kat. II Rodz. z sierpnia; dla dodatkowej „M" — karty kat. III z lipca.

Karty zastępcze wyróżnione są pieczątkami na kuponach. Jednocześnie zawiadamia się, że w. wym. karty rejestr. będą do dnia 17 bm. nast. punkty rozdz.: K. Malingowski, Al. 1 Maja 13 (na art. spoż.); W. Piekarski, Sienkiewicza 41 (na chleb); Chudzik, Dworcowa 84 (na art. mleczno nabiał.); Spółdz. Prac. Miejsk., Pomorska 60 (dodatk. karty odzież, na listopad).

Chleb na karty „C", MK dla pracowników PKP i MK za październik, wydają wszystkie filie Okr. Mlecz. Spółdz., Sklepy Spółdz. Kol. i piekarnie jak dotychczas na: kup. 1 — 2 kg. od dnia 13 bm. na kupon 2 — 2 kg. od dnia 20 bm. Chleb na karty MK w Bydg. wydają piekarnie jak ogłoszono i wszystkie filie Okr. Mlecz. Spółdz. oraz sklepy Spółdz. Kol. bez rejestr. kart. w dowolnym punkcie sprzedaży do dnia 2 każdego miesiąca, za ub. miesiąc.

Ambulatorium

na... plebanii

BYDGOSZCZ (es). W ub. niedzielę, ambulans PCK odwiedził Wtelno, gdzie ks. dziek. M. Płoszyński udzielił dr Winczowi i jego asyście sanitarnej, jak również chorym ogrzanych pokoi. Zbadanych zostało bezpłatnie 31 chorych. Chorzy otrzymali leki (również bezpłatnie). Sanitariusze dokonali 19 doraźnych opatrunków. Obecnie PCK przewiduje uruchomienie we Wtelnie stałego punktu sanitarnego.

25-lecie Biblioteki Miejskiej

(a) Pod protektoratem Ministra Oświaty p. Czesława Wycecha, odbędą się w nadchodzącą niedzielę w Bydgoszczy uroczystości związane z 25-leciem polskiej działalności Biblioteki Miejskiej w Bydgoszczy.

Uroczystości rozpoczną się nabożeństwem o g. 9 w kościele farnym. Podczas nabożeństwa wystąpią z programem muzyki religijnej profesorowie Miejskiego Konserwatorium Muzycznego; Donat Stałanowski, Wacław Splewiński i Franciszek Wesołowski oraz chór kolejowy „Hasło" pod dyr. Wittstocka.

Po nabożeństwie o g. 12.30 odbędzie się uroczysta akademia w Pomorskim Domu Sztuki. Program akademii poza prelekcjami wypełni występ chóru „Hasło".

O g. 19.30 nastąpi w Domu Sztuki koncert z udziałem Pomorskiej Orkiestry Symfonicznej.

Sport

Woodcock szósty na liście „Ringu"

LONDYN. Czołowy amerykański miesięcznik bokserski „The Ring" zamieścił ostatnio nową listę kandydatów do walki o tytuł mistrza świata z Joe Louisem. Pierwszym pięściarzem europejskim jest mistrz Anglii Bruce Woodcock, który obecnie zajmuje 5-te miejsce w tabeli. Poprzednio Woodcock był klasyfikowany przez to pismo jako 6-ty.

Zaproszenia dla piłkarzy angielskich

LONDYN. Na lato przyszłego roku angielskie kluby piłki nożnej otrzymały już cały szereg zaproszeń na tournée do Meksyku, Turcji, St. Zjednoczonych, Indii, Węgier, Austrii, Półn. Włoch, Francji i Szwajcarii.

Z Ameryki chicagowskie „Marnow" zaprosił do siebie na 8 występów w maju przyszłego roku mistrza I-ej Ligi Angielskiej. Także Meksyk ubiega się o drużyny I-ej Ligi.

Boks zawodowy we Francji

PARYŻ. W dniu 26 bm. w paryskim Pałacu Sportowym zostaną rozegrane następujące spotkania pięściarzy zawodowych: w w. średniej: Dauthuille (Francja) — Hawkins (Anglia), w w. półśredniej Egisto Peire (Włochy) — Kid Marcel (Francja, Oran) i w w. koguciej Peter Kane (Anglia) — Jean Jouas (Francja).

ZGON ZNANEGO LEKKOATLETY POZNAŃ(G). W Poznaniu zmarł na skutek nieszczęśliwego wypadku znany lekkoatleta poznańskiej Warty Kuśnierski. Należał on do czołowych dziesięciobojowców i na ostatnich mistrzostwach Polski zajął 6 miejsce.

10 najlepszych szosowców WOZK

WARSZAWA. Zarząd Warszawskiego Okręgowego Związku Kolarskiego ustalił listę najlepszych kolarzy-szosowców swego okręgu w sezonie 1946 r. Podstawą do klasyfikacji była ilość zdobytych punktów w dziesięciu ogólnopolskich konkurencjach szosowych i mistrzostwach Polski, w których kolarze stołeczni brali udział:

1. Rzeźnicki M. (SKP) — 126 pkt., 2. Kapiak Józef (Milic. KS) — 114 pkt., 3. Napierała B. („Sarmata") — 113 pkt., 4. Wójcik (KKS „Orzeł") — 102 pkt., 5. Kudert R. (KS Poczt.) — 98 pkt., 6. Wrzesiński W. („Orzeł") — 66 pkt., 7. Wiśniewski Z. („Sarmata") — 59 pkt., 8. Siemiński R. („Elektryczność") — 57 pkt., 9. Bański K („Sarmata") — 43 pkt., 10 Bober L. (Milic. KS) — 42 pkt.

FABRYKA PAPIERU
z nowoczesną siłownią
POSZUKUJE OD ZARAZ:
1. Kierownika technicznego (Inżyniera energetyka, lub technika mechanika z długoletnią praktyką)
2. Technika konstruktora z praktyką warsztatową
3. Majstra warsztatów mechan. z długoletnią praktyką remontową
2662r
Mieszkanie z umeblowaniem zapewnione. Warunki do omówienia
Zgłoszenia wraz z życiorysem kierować do „CZYTELNIKA" Jelenia Góra, pod „Nowoczesna Siłownia"

Kalendarz na rok 1947 p. t. „MY CHCEMY BOGA"
Zawiera najważniejsze wiadomości o Polsce, świecie i Kościele, moc ilustracyj i praktycznych wiadomości.
Wybitni pisarze poruszają: Męczeństwo Polski, historię ostatniej wojny, udział w niej Polski i Kościoła, stosunek Papieża do Polski, problemy współczesnej Polski, świata, kultury osobistej, rodzinnej i narodowej.
Całość wykonana nowoczesną techniką — rotograwiurą Drukarni św. Wojciecha i na bardzo dobrym papierze.
Dochód przeznaczony na budowę kościoła — pomnika na cześć Męczenników Narodu Polskiego.
Stron 162 ❖ Cena 120 zł
Wydawnictwo Księży Pallotynów
POZNAŃ, ul. Wolsztyńska nr 29 — P. K. O. V 557 2672r

Fabryka Cukierków „Danuta"
poszukuje 2629r
przedstawiciela z samochodem
na prowincję. Warunki według umowy
Zgłoszenia: Bydgoszcz, Pomorska 60

Kit szkl. ia
Jan Kapczyński
Hurtownia Drogeryjna
Toruń, Łazienna 28
Telefon 338 2674r

Aromaty owocowe
Dla przemysłu spożywczego i cukierniczego
F-ka aromatów owocowych
Łódź, Śródmiejska 22 tel. 200-3
1833r

Kupujemy każdą ilość wełny brudnej lub prania 2399r
Wyroby Włókiennicze
„MERINOS"
Łódź, ul. Piotrkowska 44
Telefony: biuro 170-46, skład 127-81

?
2681r

Sciółkę torfową
dla celów budowlano izolacyjnych oraz
torf ogrodniczy POLECA:
Polski Przemysł Torfowy Sp. z o. o.
2656r Bydgoszcz, Jagiellońska 10, tel. 17-86

KUPNO

UWAGA! Maszyny do liczenia ręczne — elektryczne „Facit" „Sundstrand" „Rheinmetall" „Astra", „Continental", „Mercedes-Euklid" „Walther" „Hamman", „Brunswig" „Monroe", „Thales" oraz wszystkich systemów maszyny do pisania z długimi wałkami 48—65 cm natychmiast zakupi dla poważnej instytucji Zakład reparacyjny Maszyn Biurowych, Bydgoszcz, Pomorska 53, tel. 30-15, J. Skarbonkiewicz. Aktualne również maszyny biurowe nawet zniszczone i połamane. (2517r

Kawę surową kupuje i przyjmuje do palenia i wymiany. Palarnia, Poznań, Szewska 7. (2552r

Mentol, olejek miętowy, olejki perfumeryjne, surowce kosmetyczne. Zakupi każdą ilość „ENOLA" Łódź, Napiórkowskiego 24, tel. 177-00. Przedstawiciel Poznań Stolarska 2 m. 2 (2458r

WŁOSIE końskie (ogony) w każdej ilości kupuje Drążkowski i S-ka, Bydgoszcz, ul. Wyzwolenia 1 (przy Placu Teatralnym). Płacimy najwyższe ceny. (6912

Znaczki pocztowe — najkorzystniej kupuje — sprzedaje „Rybak" Gdynia, Świętojańska 47 (2158r

Fabryka „Alfa" w Bydgoszczy, ul. Garbary 3, zakupuje stale wszelkie ilości srebra (złom monety wyrobu) (2372r

Sklep z mieszkaniem w Bydgoszczy lub pow. mieście kupię. Of. IKP Bydgoszcz „6941".

Gumowane materiały, ceraty, imitacje skóry, błyskawiczne zamki, kupuje każdą ilość wszystkie kolory gatunki Poznań, Focha 175, m. 14 oficyna. (2427r

Kupimy natychmiast aparat telefoniczny biurowy, kasę ogniotrwałą, 2 maszyny do pisania, wałek krótki i długi. Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego, Oliwa, Grunwaldzka 485. (2677r

Ceratę, celuloid, gumę kupię. Skład wózków Bydgoszcz, Pomorska 21 (wejście Śniadeckich). (6953

SPRZEDAŻ

Samochód półciężarowy DKW rejestrowany sprzedam. Wiadomość Włocławek, Plac Wolności, Auto-skład. (2644r

Bieliznę damską w dużym wyborze poleca Zofia Serafinowicz, Łódź, Nowomiejska 4. (2600r

Ozdoby choinkowe hurtowo na miejscu i za zaliczeniem. Także bomby samoświecące. Wysyłamy cennik i próbne komplety „Reklama" Łódź, Piotrkowska 46 (2329r

Bieliznę milanezową damską, hurtowo polecam. Łódź, Wodny Rynek, stoisko 444, lub Targowa 37/15. (2521r

Samochód DKW na chodzie na sprzedaż. Adres wskaże IKP Bydgoszcz. (6950

Szwalnia bielizny damskiej hurt „Syrenka" Mirosławy Stawiskiej. Wytworna bielizna szermezowa i ciepła. Łódź, Al. Kościuszki 93 (przy Bandurskiego), tel. 18910 (2359r

Siano nadnoteckie i słomę prasowaną w partiach wagonowych dostarcza Wielkopolska Spółdzielnia Ogrodnicza Poznań, Dąbrowskiego 12, tel. 73-55. (2666r

Wytwórnia bielizny damskiej „Kimono" Łódź, Piotrkowska 24, m. 7 poleca własne wyroby zimowe i letnie. (2516r

Doniczki ogrodnicze, dobrze wypalone, poleca Wielkopolska Spółdzielnia Ogrodnicza Poznań, Dąbrowskiego 12. Tel. 73-55. (2670r

Ramy inspektowe dwuspresowe 100×150 cm, poleca po cenach korzystnych Wielkopolska Spółdzielnia Ogrodnicza, Poznań, Dąbrowskiego 12. Tel. 73-55. (2667r

Zatrutą pszenicę „Arvico", żyto „Delicia" oraz świece dymne „Hora" przeciw gryzoniom poleca Wielkopolska Spółdzielnia Ogrodnicza Poznań, Dąbrowskiego 12. Tel. 73-55. (2668r

Torf ogrodniczy w partiach wagonowych i pojedyńcze bale poleca Wielkopolska Spółdzielnia Ogrodnicza Poznań, Dąbrowskiego 12. Tel. 73-55. (2669r

RÓŻNE

Poszukuje się krwiodawcy z grupą „0" spiesznie. Zgłoszenia do Miejskiego Szpitala Zakaźnego, Seminaryjna 1 (Biuro). (6927

Syrop cukierniczy do karmelu do pierników, spożywczy, barwniki, Amoniak, Talk, Esencje, Budynie, „Trinidad", Gdynia, Batorego 4. Akwizytorzy poszukiwani. (2680r

Wyczółkowski, Wierusz-Kowalski, Kossak, Żmurko, Moniuszko, Gierymski, Wodzinowski, Kostrzewski, dywany perskie. Sprzedaż — kupno. „Dom Sztuki", Łódź, Piotrkowska 84. (2673r

Potrzebny spólnik kapitałem do 400 tysięcy do interesu już dobrze prosperującego w Bydgoszczy. Oferty IKP Bydgoszcz pod 400. (6933

Chiromanta przepowiada z kart, rąk, fotografii przyszłość i przeszłość. Emila Warmińskiego 17/4. (6935

PRACA

Kulturalna, młoda, znająca doskonale dospodarstwo domowe wiejskie, zajmie się domem samotnej osoby. Zgłoszenia IKP Szczecin pod „Zatrudnienie". (2679r

Panna lat 31 szuka posady inteligentnego pana. Of. IKP Bydgoszcz „Sierota". (6939

Potrzebni od zaraz 1 spawacz, 1 tokarz, 1 mechanik samochodowy. Zgłoszenia kierować Bydgoszcz, ul. Grunwaldzka 60, Warsztaty nr I. (2654r

Inteligentna panna przyjmie pracę domową u samotnych osób. Wiadomość IKP Bydgoszcz pod „6931". (6931

Potrzebna pomoc domowa, umiejąca gotować, lub gosposia w wieku średnim, samotna. Warunki dobre. Bydgoszcz, Kopernika 12/2. (6936

Potrzebni wykwalifikowani z praktyką i doświadczeniem: subiekt, bufetowiec, gospodyni i kasjerka do baru. Oferty ze świadectwami i fotografią nadsyłać Grand Hotel Sopot, ul. Powstańców Warszawy nr 12. (2671r

Monterów na instal. wodoc.-kanaliz. oraz centralne ogrzewanie ze spawaniem — tylko dobre siły — przyjmie Zakład Ślusarsko-Instalacyjny, Gdynia, ul. Warszawska 17. (2649r

Warsztaty Mechaniczne Departamentu Lotnictwa Cywilnego poszukują książkowej względnie biuralistki. Warunki płacy b. dobre. Zgłoszenia Bydgoszcz, Jagiellońska 59. (6937

Szofer-Mechanik potrzebny do Przedsiębiorstwa Budowlanego Gdańsk-Wrzeszcz. Zgłoszenia „Budowlane" Wrzeszcz, skrytka poczt. 9. (2633r

Potrzebny od zaraz zdolny kuśnierz na dobrych warunkach. Bydgoszcz, Dworcowa 44. (2655r

Młynarza i młynarczyka, młyn wodny, poszukuje Centrala Spółdzielni Spożywców „Robotnik" na pow. Szczeciński, Al. Piastów nr 16, 1 piętro. (2678r

Przyjmiemy natychmiast pombuchaltera, rutynowanego sekretarza(rkę) korespondenta, 2 maszynistki i 1 pracownika z branży elektrotechnicznej do Referatu Planowania. Zgłoszenia z życiorysem do Centrali Handlowej Przemysłu Elektrotechnicznego w Oliwie, ulica Grunwaldzka 485. (2676r

Biegła maszynistka, samodzielna korespondentka (długoletnia praktyka biurowa) poszukuje posady w poważniejszych przedsiębiorstwach lub instytucjach w Bydgoszczy i ewentl. na wyjazd. Of. IKP Bydgoszcz „6956". (6956

POSZUKIWANIA

Poszukuje się Szymkiewicza Józefa, żony jego Salomei z d. Snitowska, syna Wacława, córki Heleny, ostatnio zamieszkiwali Grodek koło Mołodeczna, woj. Wileńskie. Mam wiadomość o Lali. Smukowska, Nakło n/Notecią, Dąbrowskiego 73. (2675r

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam zgubione wymeldowanie RKU oraz dowód osobisty na nazwisko Dudek Adam, Bobolice, ul. Roli Żymierskiego nr 46. (2684r

Unieważniam zagubioną kartę RKU, dekret pocztowy na nazwisko Mendelski Stanisław, Koszalin, ul. Spółdzielcza 29. (2664r

Unieważniam skradzione dokumenty: kartę RKU Koszalin, metrykę ślubną, dowód niemiecki na nazwisko Jan Antonkiewicz, zam. Kiełpino, gm. Romanów, pow. Kołobrzeg. (2682r

Unieważniam zagubione zaświadczenie wojskowe, wydane w Lublinie, Browarna 2, na nazwisko Kołkowski Adolf, zam. Chełmonik gm. Koszalin. (2683r

ZGUBY

Uczciwego znalazcę pieniędzy zgubionych w drodze Stary Rynek a kościołem Andrzeja Boboli, proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Bydgoszcz, Teofil Magdzińskiego 3/1. (6932

Zaginął piesek dnia 14. 11. z rynku Placu Piastowskiego. Czarny, łapki jasno-brązowe. Wabi się „Aryś". Zwrot Bydgoszcz, Batorego 4/4, wynagrodzę. (6952

POKOJE

Urzędniczka PKP poszukuje pokoju umeblowanego w śródmieściu. Of. IKP Bydgoszcz „6944". (6944

MATRYMONIALNE

Kawaler lat 37, mistrz rzeźnicki, dobry fachowiec, zapozna pannę lub młodą wdówkę. Cel matrymonialny. Of. z fotografią IKP Bydgoszcz „6934".

Wielce Szanownej Klienteli z okazji rocznicy poświęcenia i otwarcia mojej placówki pod firmą
J. SKARBONKIEWICZ
ZAKŁAD REPERACYJNY MASZYN BIUROWYCH
w Bydgoszczy, ulica Pomorska nr 53 (2657r
składam tą drogą NAJSERDECZNIEJSZE PODZIĘKOWANIA
za łaskawe dotychczasowe poparcie mego zakładu, zapewniając na przyszłość niezmienną sumienność w wykonywaniu cennych zleceń

Unieważniam skradzione dowody, kartę rejestracyjną RKU Koszalin na nazwisko Ziembowski Henryk, zam. Kościelnica, pow. Białogród. (2663r

Zagubiono na trasie Częstochowa—Radomsko dokumenty osobiste, zezwolenie na broń i inne na nazwisko Michał Gaj, Słupsk, Poetów 2, które się unieważnia. (6947r

Wdowiec lat 46, który powrócił z zagranicy, posiadający własny dom, pozna z braku znajomości inteligentną pannę, wdówkę do lat 38. Późniejszy związek nie wykluczony. Poważne oferty możliwie z fotografią za zwrotem do IKP Bydgoszcz pod „46". (6942

Humor zagraniczny

Pani: — Wysiadam w Cielętowicach!
Tragarz: — Stanowczo pani dobrodziejce odradzam, bo pociąg tam się nie zatrzymuje.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 20. DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY W BYDGOSZCZY: ulica Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) - Telefon 2429
Za niedoręczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada

ODDZIAŁY „ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO" W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH
AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKICH ODREBNE WYDANIA „IKP"

OGŁOSZENIA. Drobne po 10 zł za słowo. Poszukiwanie rodzic pracy 5 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów
Ogłoszenia milimetrowe: W tekście 40 zł. Za tekstem 14 zł. Urzędowe, przetargi 14 zł. Nekrologi 12 zł. Tabelaryczne i bilanse 20 zł za 1 mm. Niedziele i święta 50% drożej
Za terminowe zamieszczanie ogłoszeń administracja nie odpowiada

Drukiem Zakładów Graficznych Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych w Bydgoszczy, ulica Jagiellońska Nr 1. E-11361